

Τά Κανδυλιώτικα

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών Αρκαδίας "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" - ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 - 4431 • ΕΤΟΣ 26ο Αριθ. Φύλλου 99 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2018

Το Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο μας (e-mail):
info@kandyliotika.gr
Ο ιστότοπός μας (URL):
http://www.kandyliotika.gr

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΣΠΥΡΟΥ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ (ΜΠΛΟΥΤΑΣ)

Την 10-6-2018 έφυγε από τη ζωή ο συμπατριώτης Θεοφάνης Σπ. Δεληγιάννης, σε ηλικία 94 ετών, αντιπύραρχος ε.α., ο οποίος είχε χρηματίσει Πρόεδρος του Συλλόγου μας από 18-12-1983 έως 14-5-1989. Επί της προεδρίας του - και προεδρίας στην τότε Κοινότητα του Γεωργίου Π. Καλπακιώτη - οργανώθηκε επιτυχώς το πρώτο παγκόσμιο Συνέδριο Κανδυλιωτών στο χωριό μας τον Αύγουστο του 1985, εκδόθηκε το 1986 το βιβλίο του Θάνου Κ. Βαγενά «Χρονικά Κανδύλας Αρκαδίας», στήθηκε η προτομή του δωρητή Ιωάννου Ζαζιά στο σχολείο την 10-8-1986 και έγινε η βρύση στην πλατεία το 1987.

Τα χρηματικά ποσά που διατέθηκαν ήταν από συνδρομές των Συλλόγων Κανδυλιωτών του εξωτερικού και από συνδρομές μελών του δικού μας Συλλόγου.

Με δικά του έξοδα είχε εκδώσει και τρία βιβλία, αναφερόμενα στην Καντύλα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, σε έκτακτη συνεδρίασή του, της 11-6-18, αποφάσισε ομοφώνως να παραστεί στην κηδεία του, να εκφράσει θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του, να εκφωνήσει ο Πρόεδρος του Δ.Σ. επικήδειο λόγο και να κατατεθεί, αντί στεφάνου, στη μνήμη του, το ποσό των 100 ευρώ στο Σύλλογο γονιών παιδιών με νεοπλασματική ασθένεια «Η ΦΛΟΓΑ».

Την προσωπικότητα και το χαρακτήρα του εκλιπόντος σκιαγραφεί επιτυχώς ο εγγονός του Χρήστος Μαρτίνης στον επικήδειό του (βλ. σελίδα 7).

Εκ του Δ.Σ. του Συλλόγου

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΘΕΡΙΖΕΙ Η ΚΟΡΗ ΜΟΝΑΧΗ...

Θερίζει η κόρη μοναχή και μοναχή τα δένει·
σχύβει να πάρει δέματα και δάκρυα τα γεμίζει.
Κι ένας διαβάτης πέρασε με τ' άλογο καβάλα.

- Γειά σου χαρά σου, λυγερή - Καλώς τον το λεβάντη.
- Τι έχεις κόρη που χλίβεσαι και χύνεις μαύρο δάκρυ;
- Άντραν έχω στη ξενιτειά και λείπει τριάντα χρόνια.
- Κόρη μ' εγώ είμ' ο άντρας σου, εγώ είμαι
κι ο καλός σου.

- Αν είσαι συ ο άντρας μου κι αν είσαι συ ο καλός μου,
Δείξε σημάδια της αυλής και τότες να πιστέψω.

- Ελιάν έχεις στην πόρτα σου και κλήμα στην αυλή σου.
- Διαβάτης ήσουν, πέρασες, τα είδες και τα ξέρεις.

Δείξε σημάδια του σπιτιού και τότες να πιστέψω.

- Ανάμεσα στην κάμαρη, χρυσό καντήλι ανάβεις.

- Κάποιος κακός μου γείτονας σου τό ειπε
και το ξέρεις.

Δείξε σημάδια του κορμιού και τότες να πιστέψω.

- Ελιά έχεις στο μάγουλο, κι ελιά στην αμασκάλη
και στο δεξί σου μάγουλο βάνεις το κοκκινάδι.

- Λεβάντη συ 'σαι ο άντρας μου, εσύ 'σαι ο καλός μου.
Δημοτικό

Όπως μας το είπε η Γεωργία Παρασκ. Ξηρογιάννη

ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΛΩΝΙΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΑΝΤΥΛΑ

Η φωτογραφία είναι βγαλμένη στις αρχές της δεκαετίας του 1960.

Με τα άλογα και τα μουλάρια αλωνίζει ο σπουδαίος για κείνα τα χρόνια μάστορας της Καντύλας Παναγιώτης Δημ. Μούργελας, ο λεγόμενος Λαχτάρας, με τα τρία από τα παιδιά του και με τη γυναίκα του, βοηθούμενος από το Βασίλειο Σπύρου Μερχούρη (Ντελή).

Οι εικονιζόμενοι, από αριστερά, είναι: ο γιος του Λαχτάρα Χαράλαμπος, ο Βασίλειος Μερχούρης, η κόρη του Λαχτάρα Μάγδα, ο ίδιος ο Λαχτάρας, ο γιος του Χρήστος και η γυναίκα του Αθανασία.

Όλοι, με τα δικριάνια τους στα χέρια, έτοιμοι για το γύρισμα του λειώματος.

Οι εικόνες αυτές, από τα μέσα της δεκαετίας

του 1970, έλειψαν από τ' αλώνια του χωριού μας γιατί το αλώνισμα το έκαναν πια οι αλωνιστικές μηχανές, που είχαν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους από τις αρχές της δεκαετίας του 1950.

Σιγά σιγά έλειψαν και τα ζώα· και οι μηχανές, που εξελίχθηκαν σε θεριζοαλωνιστικές, κάνουν πια το θέρισμα και το αλώνισμα στο χωράφι.

Έτσι, τα αλώνια, που δεχόσανε για αλώνισμα όλα τα γεννήματα της γης, που πάνω στα λειώματά τους είχαν κοιμηθεί τα βράδια του Αλωνάρι οι περασμένες γενιές και μάθαιναν οι νεότεροι από τους γεροντότερους να διαβάζουν τους αστερισμούς στον ουρανό, τ' αλώνια, που ήσαν και χώροι για χορό στους γάμους και στα πανηγύρια, ερήμωσαν, όπως ερημώνουν και τα χωριά μας.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2018

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι κι εφέτος, ο Σύλλογος των απανταχού Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» έχει προγραμματίσει για το καλοκαίρι τις εξής εκδηλώσεις:

1) Το πρώτο 15νήμερο του Αυγούστου θα πραγματοποιηθεί ημερήσια εκδρομή, με έξοδα του Συλλόγου. Η ημερομηνία και ο τόπος επίσκεψης θα ανακοινωθούν στο χωριό.

2) Το δεύτερο 15νήμερο του Αυγούστου θα προβληθεί στο χώ-

ρο του αμφιθεάτρου κινηματογραφική ταινία. Η ημερομηνία προβολής και ο τίτλος της ταινίας θα ανακοινωθούν στο χωριό.

3) Η υψίφωνος Κανδυλιώτισσα Μαριλένα Στριφτόμπολα, μετά από την επιτυχία που σημείωσε η συναυλία που έδωσε περίπου το καλοκαίρι στο χωριό μας, δέχτηκε με χαρά να τραγουδήσει κι εφέτος για τους συμπατριώτες της με παρόμοιο πρόγραμμα.

Θα έχουμε τη χαρά να την ακούσουμε το βράδυ της 18ης Αυ-

γούστου στο χώρο του αμφιθεάτρου μας.

Στο πλαίσιο θα τη συνοδεύει ο Σπύρος Σουλαδάκης.

Ελπίζουμε, οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις να λειτουργήσουν ως κίνητρο συνάντησης των συμπατριωτών, ντόπιων και ξενιτεμένων, αλλά και ως ευκαιρία για μεταξύ μας επικοινωνία, που όλοι έχουμε ανάγκη στις μέρες μας.

Σας περιμένουμε.

Εκ του Δ.Σ. του Συλλόγου

ΟΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΛΕΝΑΣ ΣΤΡΙΦΤΟΜΠΟΛΑ

Η συμπατριώτισσα σοπράνο Μαριλένα Στριφτόμπολα πρόσφατα εμφανίστηκε στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης. Ακολουθεί η συμμετοχή της στο Φεστιβάλ Αιγαίου τον Ιούλιο του 2018.

Στις 18 Αυγούστου 2018 θα τραγουδήσει στην Κανδύλα Αρκαδίας και στις 25 Αυγούστου 2018 θα τραγουδήσει στη συναυλία που θα πραγματοποιηθεί στο Αρχαίο Θέατρο του Ορχομενού Αρκαδίας.

Τον Οκτώβριο του 2018 θα συνεργαστεί με τη Λυρική Σκηνή ερμηνεύοντας τον ρόλο του «Αηδονιού» στην όπερα «Το αηδόνι του Αυτοκράτορα» του ΑΝΤΕΡΣΕΝ ΧΑΝΣ ΚΡΙΣΤΙΑΝ σε μουσική της Λένας Πλάτωνος.

ΤΙ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΧΩΡΑ ΠΟΥ ΕΙΜΑΣΤΕ...
ΣΥΝΟΡΕΥΟΜΕ ΜΕ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ... ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
... ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ... ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΘΑ ΕΞ ΑΝΑΤΟΛΩΝ...
ΑΝΗΚΟΥΜΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΥΣΙΝ... ΚΑΙ ΕΧΟΥΜΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΗ...

Του KYP.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Της Άννας Φωτού*

Β' ΜΕΡΟΣ

Σε συνέχεια του άρθρου στο προηγούμενο τεύχος της εφημερίδας, με θέμα «Τα όρια στην οικογένεια» σε αυτό το τεύχος θα αναλύσουμε τους τρόπους που η οικογένεια μέσα από τα όριά της προστατεύει και φροντίζει τα μέλη της. Για αυτό το λόγο, όσο πιο κατανοητή είναι η περιβαλλοντική σταθερότητα που παρέχει η οικογένειά στα μέλη της, τόσο πιο πολλές ευκαιρίες για ανάπτυξη υπάρχουν, καθώς σε κάθε μέλος της δίνεται το ασφαλές πεδίο να πειραματιστεί, να μάθει και να δυναμώσει.

Τι σημαίνει λοιπόν στην καθημερινότητα ασφάλεια και περιβαλλοντική σταθερότητα, όρια δηλαδή;

Στο σημείο αυτό ίσως χρειάζεται να ορίσουμε το όριο : είναι το συγκεκριμένο - ξεκαθαρό πλαίσιο που θέτουμε ώστε να λειτουργήσει μια συνθήκη ζωής. Δεν ταυτίζεται με την απαγόρευση, αντίθετα βοηθά να μην χρειάζονται πολλές απαγορεύσεις. Μέσα στο όριο που θέτουν οι γονείς, το παιχνίδι των παιδιών μπορεί να είναι ξεκούραστο και ξέγνοιαστο, τόσο για τους ίδιους όσο και για τα παιδιά. Εδώ να αναφέρω σαν παράδειγμα το όριο ταχύτητας στο δρόμο, που μας βοηθά να πάμε με ασφάλεια στον προορισμό μας χωρίς να προκύψουν συνθήκες δύσκολες ή καταστροφικές. Επίσης το όριο συμμετοχής ατόμων σε ένα σεμινάριο τίθεται για να κυλήσει αυτό χωρίς προβλήματα και με αίσθηση φροντίδας για τους συμμετέχοντες. Αντίστοιχα λειτουργούν και τα όρια στην οικογενειακή καθημερινότητα. Σκεφτείτε τι συναισθήματα σας δημιουργεί μια εικόνα σε μια κουζίνα σχετικά τακτοποιημένη που όλοι καθιστοί τρώνε και ρυθμίζουν τις απογευματινές τους δραστηριότητες και τι αισθήματα η εικόνα μιας ακατάστατης κουζίνας που άλλοι καθιστοί και άλλοι όρθιοι βιαστικά και ταυτόχρονα με διαφωνίες προσπαθούν να κάνουν το ίδιο.

Μέσα από τα καθημερινά και όμως ζωτικά θέματα όπως η τροφή, ο ύπνος και η σωματική φροντίδα διαμορφώνεται σε πρώτο επίπεδο αυτό το δίκτυο της περιβαλλοντικής σταθερότητας. Δίνουμε πολύ μεγάλη σημασία σε αυτούς τους πρώτους βηματισμούς της οικογένειας για να κυ-

λήσει η ζωή των μελών της εύρυθμα.

Ας δούμε λοιπόν πόσο ο τρόπος που λειτουργεί μια οικογένεια όσον αφορά τα αυτονόητα είναι δημιουργικός. Για να διαβάσουμε λοιπόν με μια πιο σφαιρική ματιά τα καθημερινά χρειάζεται να τα επαναπροσδιορίσουμε:

η τροφή δεν είναι απλά μια διαδικασία εκπλήρωσης σωματικών αναγκών αλλά ταυτόχρονα μια οργανική ανάγκη συνδεδεμένη με τα συναισθήματα. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο ο τρόπος που επιλέγεται, που παράγεται, που σερβίρεται και καταναλώνεται επιμεριάζει πολλά και σοβαρά μηνύματα από τις πρώτες κιόλας μέρες της ζωής. Θα ήταν βοηθητικό να θυμόμαστε ότι είναι δική μας ευθύνη αλλά δικό τους στομάχι.

ο ύπνος: επίσης ο ύπνος δεν είναι μια απλή διαδικασία σωματικής ξεκούρασης αλλά μια διεργασία σημαντική για την ψυχοσωματική του εξέλιξη. Γι' αυτό το λόγο το παιδί είναι σημαντικό να κοιμάται χωρίς διακοπές τις ώρες που χρειάζεται στο δικό του κρεβάτι και να ξυπνάει στο δικό του ρυθμό έχοντας κλείσει το βιολογικό του κύκλο ύπνου που αντιστοιχεί στο ηλικιακό του στάδιο. Δεν βοηθά να λένε οι γονείς ότι και αυτοί κοιμούνται πολύ ή λίγο. Άλλο ο ύπνος στους ενήλικους και άλλο στα παιδιά.

προσωπική υγιεινή και ένδυση: πέρα από την αυτονόητη υγιεινή και αισθητική ανάγκη είναι μια μεγάλη ευκαιρία να δουλέψει ο γονιός και το παιδί θέματα αυτονόμησης, ανάπτυξης δεξιοτήτων και προσωπικής αυτοπεποίθησης.

χώρος και χρόνος δημιουργίας της σχέσης με το παιδί: για να λειτουργήσει η καθημερινότητα αφήνοντας σε γονιό και παιδί αίσθηση ικανοποίησης προϋπόθεση είναι το κοινό χωροχρονικό βίωμα να κυλήσει χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις (π.χ. ένα τηλέφωνο που συχνά διακόπτει το παιχνίδι, δουλειές που πιέζουν, κοινωνικά πρέπει).

υπαρξη σχέσεων συνεννόησης μεταξύ των ενηλίκων που είναι υπεύθυνοι για το παιδί. Να σας υπενθυμίσουμε ότι οι περισσότερες δυσκολίες στη βάση της οικογένειας δημιουργούνται στο κενό της συνεννόησης των ενηλίκων γονιών και στην μη τήρηση των συμφωνιών μεταξύ τους.

Διαχωρισμός ρόλου ενήλικα - παιδιού: υπάρχουν οικογένειες στις οποίες αναρωτιέται κανείς ποιος ή ποιοι τελικά κρατούν τα ηνία της γονεϊκής ευθύνης. Ο ρόλος του ενήλικα, σε κάθε οικογένεια σε όλο τον κόσμο, είναι για τους γονείς, και ο ρόλος του παιδιού για τα παιδιά.

Όπου αυτοί οι ρόλοι αντιστρέφονται χάνεται η ενδοοικογενειακή ισορροπία.

Θέματα που έρχονται στην ενήλικη ζωή και είναι δυσκολίες διαχείρισης θυμού και ενοχών σχετίζονται με αυτή την ανισορροπία. ακολουθία λόγων και πράξεων

του ενήλικα - γονιού: Στο σημείο αυτό δύο παράμετροι μας απασχολούν

(α) η σταθερότητα με την οποία εφαρμόζεται η οριοθέτηση

(β) η αποφυγή διπλών μηνυμάτων, όχι κάποιο άκαμπτο όριο, αλλά προσαρμοσμένο στις ανάγκες της ζωής, κάθε σπιτικού.

οριοθέτηση στη δημιουργία της δικής μας οικογένειας το αφήσαμε για το τέλος, όχι γιατί έχει ελάχιστη σημασία, αντιθέτως έχει μέγιστη σημασία γιατί είναι η βάση που θα πατήσει και θα αναπτυχθεί η οικογένεια. Συνήθως το κατανοούμε αφού γίνουν λάθη και αφού έχουμε βιώσει δυσκολίες μπροστά στο σταυροδρόμι μιας απόφασης με ποια τονό με μέρος να πας. Έχει να κάνει με την συνειδητοποίηση ότι ξεκινάς μια νέα οικογένεια ως εξέλιξη, της δικής σου πατρικής. Έχεις αποφασίσει ότι σ' αυτή τα όρια και οι αποφάσεις θα τοποθετούνται και θα λαμβάνονται από τα ενήλικα μέλη της. Αυτή είναι μια επιθυμία που επενδύεται με πολλά όνειρα, τα οποία όμως για να πραγματοποιηθούν χρειάζεται πολλή δουλειά και συνέπεια προκειμένου να μην υπάρξουν βαθιές απογοητεύσεις.

Επειδή αυτό το τεύχος της εφημερίδας μας θα κυκλοφορήσει κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, θα ήθελα να καταθέσω κάποια σκέψεις μου για την περίοδο των διακοπών, που προσφέρεται για περισσότερο διαθέσιμο χρόνο από τους γονείς προς τα παιδιά. Επίσης γιατί εμπλέκονται πιο πολλά άτομα στην διαπαιδαγώγησή των παιδιών (καλοκαιρινοί εκπαιδευτές, γιαγιάδες, παππούδες, κλπ), που ακολουθούν μια άλλη «σειρά» από τη «σειρά» των γονιών. Επιτρέψτε τους λοιπόν να κάνουν, κάποια πιθανόν και περιττά, χατίρια στα παιδιά σας, χωρίς να φοβάστε ότι θα τα «χαλάσουν», ή να γίνονται τα χατίρια αφορμή για τακτοποίηση παλαιότερων ή άσχετων οικογενειακών θεμάτων.

Δεν θα θέλαμε να έχετε την εντύπωση ότι υπάρχει ένας και μοναδικός τρόπος να γίνουν τα πράγματα στην οικογένεια. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ένας μεγάλος οικογενειακός θεραπευτής ο Robin Skynner δεν υπάρχει ένας «σωστός» τρόπος δράσης για το γονιό, αλλά πολλοί τρόποι ώστε να πετύχει κανείς ως γονιός στη συγκεκριμένη δική του οικογένεια. Με αυτή τη σκέψη σας προτρέπουμε να ξανασκεφτείτε τη διαδρομή της συνεννόησης με τα παιδιά σας και να επιτρέψετε στον εαυτό σας να δοκιμάσει αλλαγές. Διότι μέσα από τα λάθη μας θα καταλάβουμε ως γονείς, αλλά και θα αποφασίσουμε τους μετέπειτα χειρισμούς μας προς τα παιδιά μας.

* Η κ. Άννα Φωτού είναι Κοινωνική Λειτουργός - Ψυχοθεραπεύτρια - Οικογενειακή Θεραπεύτρια, είναι δε κάτοχος Ευρωπαϊκού Ψυχοθεραπευτικού Διπλώματος, The European Association for Psychotherapy (EAP).

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6-4-2018

Από τη συνάντηση των επιταφίων του χωριού μας

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ ΕΤΣΙ

Από το βιβλίο του Τάκη Νατσούλη «Λέξεις και φράσεις παροιμιώδεις» έκδοση Κώστα Σμυρνωτάκη
Επιλογή Παναγ. Χρ. Ευσταθίου Προέδρου Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

«Απανταχούσα» - «Εθαθα, μου ήρθε η απανταχούσα»

Πατριαρχική εγκύκλια επιστολή που απευθυνόταν στους απανταχού βρισκόμενους Έλληνες «Αρχιερείς, κληρικούς, ιερομόναχους, ευγενέστατους άρχοντες και χρησιμότετους πραγματευτές». Με το χρόνο όμως, ξέπεσε από την αρχική σημασία και χρησιμοποιείται από τους νεότερους σαν «πανταχούσα», με την έννοια της επιτίμησης, παρατήρησης, επίκρισης.

«Απαντήματα»,

«Κακό συναπάντημα»

Οι αρχαίοι Έλληνες που ήταν προληπτικοί, πρόσεχαν στα «εκ συναντήματος ορίσματα» ή «ενόδια συναντήματα» ή τους «ενοδίους συμβούλους», στα πρόσωπα δηλαδή ή στα ζώα, που πρωτοσυναντούσαν, βγαίνοντας από τα σπίτια τους ή τα συναντούσαν στο δρόμο και που άλλοτε τα θεωρούσαν «ευόιωνα» και άλλοτε «δυσοιοώνιστα».

Το ίδιο έκαναν και οι Βυζαντινοί και τα έλεγαν «συναντήματα» ή «απαντήματα». Το ίδιο γίνεται και σήμερα.

Ένα από τα ζώα που πρόσεχαν πολύ ήταν η γάτα. Οι κανόνες, μάλιστα, που αναφέρονται στο όνομα του Αγίου Παύλου μας λένε: «τούς φυλαττομένους τας εν συναντήσει λώβας ορνίθων ή γαλόν». Αργότερα ο Σουΐδας μιλάει για τις μαντικές δυνάμεις της γάτας. Κατά το ΙΒ' αιώνα και ο Μιχαήλ Γλυκάς έγραφε ότι:

«Αυτή την πρόληψη ακολουθώντας και οι νεότεροι Έλληνες, θεωρούν κακό οινώ το να συναντήσεις γάτα και μάλιστα όταν αυτή είναι μαύρη γάτα» (Γαλαξίδι, Μεγίστη, Πήλιο κ.λπ.).

Πιστεύοντας, λοιπόν, αυτή την πρόληψη, εξηγείται γιατί σήμερα στο Γαλαξίδι: «μαύρος γάτος τον ξεκίνησε» λένε παροιμιακά για άτομο που οι προσπάθειές του πάνε χαμένες. Στη Θράκη πάλι για φίλους που τσακώνονται λένε ότι: «Πέρασε μαύρη γάτα ανάμεσά τους».

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ

Στην εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας είχε παραστεί και ο Πρόεδρος του Αθλητικού Συλλόγου ΠΑΟ Κανδύλας Αριστοτέλης Νικ. Προκόπος μετά της συζύγου του Γεωργίας.

Από αβλεψία μας όμως παραλείφθηκε η αναγραφή του ονόματός του στο σχετικό άρθρο του προηγούμενου φύλλου (98) της εφημερίδας μας.

Διορθώνοντας την αβλεψία μας, ζητάμε συγγνώμη από τον αγαπητό συμπατριώτη.

ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ

Πωλείται οικόπεδο στον Αρκαδικό Ορχομενό 896,40 τ.μ., άρτιο και οικοδομήσιμο, με καταπληκτική θέα γύροθεν. Τηλέφωνο: 6974-581063.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ: ΚΑΤΣΙΑΟΥΝΗΣ Ι. ΤΟΥΡΟΥΤΣΙΚΑΣ Π.

ΚΑΝΔΥΛΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΤΗΛ. 2796031100 - 6973356947

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Πωλείται οικόπεδο στην Κανδύλα εντός σχεδίου πόλεως, άρτιο και οικοδομήσιμο, 820 τ.μ., στη θέση Ρουσάκια με θέα όλο το χωριό.

Πληροφορίες στο τηλ. 6986-608088

«ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ»

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και Απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01-4431

Γραφεία: Κεραμεικού 23 Τ.Κ. 10437 1ος όροφος ΤΗΛ.-FAX: 5240271

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού 9 ΕΥΡΩ
Εξωτερικού Αμερικής δολ. 25
Αυστραλίας δολ. 45
Καναδά δολ. 40
Αφρικής 25 ΕΥΡΩ

Για τους κατοίκους του χωριού οι συνδρομές είναι προαιρετικές.

Για τα μέλη του Συλλόγου συνδρομή Συλλόγου και εφημερίδας μαζί, 6 ΕΥΡΩ
Εκδότης - Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο Παναγιώτης Χ. Ευσταθίου Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου Τηλ.: 210 6451380

Ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις προσωπικές απόψεις των συνταχτών και ουδεμία ευθύνη φέρει το Δ.Σ. του συλλόγου

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΑΝ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 2
192 00 ΕΛΕΥΣΙΝΑ

ΤΗΛ./FAX: 2105541001
ΚΙΝ.: 697 4471922

ΑΛΕΞΙΟΣ Σ. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ

Χειρουργός Ωτορινολαρυγγολόγος
Εξειδίκευση στην ΩΡΛ Αλλεργία
στο Academic Medical Center
University of Amsterdam

Πλατεία Αγίου Βασιλείου και Κύπρου 1 Τρίπολη
Τ: 2714 003097 / Κ: 6937 458227

E: vardouniotis@hotmail.gr / www.vardouniotis.gr

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ

(Από το βιβλίο του φιλολόγου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ «Αρκαδία του Μύθου και της Ιστορίας και Αρκαδικός Ορχομενός» και από το κεφάλαιο «ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ»)

α. Μνημεία της Άνω Πόλεως και της Ακροπόλεως

Σύμφωνα με τον τύπο των αρχαίων πόλεων και ο Ορχομενός είχε την Άνω Πόλη, με την Ακρόπολη της στην κορυφή του λόφου και την Κάτω Πόλη στην πλαγιά και τους πρόποδες του.

Η Άνω Πόλη μας πληροφορεί ο Πausanias (H, 13, 2) ότι βρισκόταν στην κορυφή λόφου και επί των ημερών του (174 μ.Χ.) είχε εγκαταληφθεί και ότι είχαν απομείνει σ' αυτή ερείπια της αγοράς και των τειχών: «**Ορχομενίους δε η προτέρα πόλις επί όρους ην άκρα τη κορυφή, και αγοραί τε και τειχών ερείπια λείπεται**». Πλησίον της πόλεως, ίσως στο άλσος που απλωνόταν εμπρός από την Β.Α. πύλη των τειχών της, είδε ο Περιηγητής το **Ξόανο** (<Ξέω = Ξύνω) - Ξύλινο αγαλματίδιο της Αρτέμιδος στημένο στο κοίλωμα ενός τεράστιου κέδρου, από το οποίο η θεά ονομαζόταν Κεδρεάτις: «**Προς δε τη πόλει Ξόανόν εστι Αρτέμιδος ἰδρυται δε εν κέδρω μεγάλη, και την θεόν ονομάζουσιν από της κέδρου Κεδρεάτιν**» (Paus. Arkad. H, 13, 2-3).

Με τις ανασκαφές, που διενήργησαν οι Γάλλοι αρχαιολόγοι G. Blum και A. Plassart (1910-1914), οι οποίοι δημοσίευσαν τα σχετικά πορίσματά τους το 1914 (στα BCH, 71.), ήρθαν στο φως στο μεγάλο πλάτωμα του λόφου τα **ερείπια της Αγοράς**, που ανέφερε και ο Pausanias, όπως και αυτά του **Βουλευτηρίου**, του ναού της **Μεσοπολίτιδος Αρτέμιδος** και του **Θεάτρου**, τα οποία δε σημειώνει ο Περιηγητής ως μη εμφανή τότε, λόγω επιχώσεώς τους.

Σήμερα, μετά τις ανασκαφές, είναι, επίσης, ορατά στην Άνω Πόλη τα θεμέλια πολλών οικοδομημάτων, που αποτελούσαν, προφανώς, οικίες των αρχόντων και των πλουσίων, οι οποίοι έμεναν στην Άνω Πόλη, ενώ οι κατώτερες λαϊκές τάξεις (ποιμένες, αγρότες, τεχνίτες, δούλοι) ήσαν εγκατεστημένοι στην Κάτω Πόλη, κοντά στις ασχολίες τους. Επίσης, στην Άνω Πόλη και, κυρίως, στο χώρο της Αγοράς, βρέθηκαν και βρίσκονται ακόμη (από τους κατοίκους) πολλά **νομίσματα**, πράγμα που δείχνει ότι κάπου εκεί

θα πρέπει να βρισκόταν και το **Νομισματοκοπείο**. Διάσπαρτες στην Άνω Πόλη και μάλιστα στην Αγορά είναι και πολλές **δεξαμενές**, που εντυπωσιάζουν με τη στεγανότητά τους, λόγω εσωτερικής επιχρίσεως με σκληρότατο αμμοκονίαμα. Σ' αυτές οι Ορχομενίους συγκέ-

ντρωναν τα όμβρια ύδατα για την ύδρευση τους σε καιρό πολιορκίας. Πολλοί πήλινοι σωλήνες πάλι, που επιστημάνθησαν από την Άνω Πόλη να κατευθύνονται προς τους μεσαιωνικούς οικισμούς του Παλιχωρίου και του Νούδημου, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Άνω Πόλη υδρευόταν και με αγωγή από τις περιοχές αυτές. Άλλωστε, κατάλοιπα από αρχαία τεχνικά έργα έχουν επισημανθεί και στα δύο Ορχομενιακά Πεδία (πηγαδούλια, στενό, λαχειδία-βαλότρυπα) για αποστράγγιση ή υδροδότηση εκτάσεων.

Τείχη, εκτός από την Άνω Πόλη, περιέβαλλαν και την Ακρόπολη στην κορυφή (άκρα) του λόφου.

Το Θέατρο του Ορχομενού (Η Πολιτιστική Κολυμβήθρα)

Στα βορειοανατολικά του Βουλευτηρίου και σε ελάχιστη απόσταση απ' αυτό είναι το Θέατρο του Ορχομενού (4ος αι. π.Χ.). Βρίσκεται σε μια θαυμάσια αμφιθεατρική από φυσικού της τοποθεσία του κωνοειδούς λόφου, με αναπεπταμένη θεά προς το δεύτερο Ορχομενιακό Πεδίο και τα γύρω βουνά. Πρόκειται για ένα μοναδικό αρχιτεκτόνημα θαυμάσιου συνδυασμού ιδεατού και φυσικού κάλλους, για ένα έργο θεών και ανθρώπων, ένα αριστούργημα εναρμονισμού αρχιτεκτονικής αρτιότητας και ειδυλλιακού αρκαδικού το-

πίου. Σε σύγκριση με τα άλλα αρκαδικά θέατρα (Μαντίνειας, Τεγέας, Μεγαλόπολης), χαρακτηρίζεται από τους ειδικούς ως το καλύτερο, λόγω της θαυμάσιας ακουστικής του, της πανοραμικότητάς του και της απaráμιλλης αρχιτεκτονικής του.

- Όπως κάθε αρχαίο Θέατρο, περιλάμβανε τρία κύρια μέρη: το Κοίλο, την Ορχήστρα και τη Σκηνή. Το **Κοίλο**, ο κύριος δηλ. αμφιθεατρικός χώρος που φιλοξενούσε τους θεατές, περιλάμβανε 50 σειρές επαλλήλων ημικυκλικών λιθίνων καθισμάτων (εδωλίων), από τις οποίες σώζονται σήμερα, σε σχετικά καλή κατάσταση, μόνο 10 σειρές στο κέντρο του Θεάτρου. Πολλά από τα εδώλια ήσαν κατάλληλα σκαλισμένα πάνω στο φυσικό βράχο του λόφου. Το Κοίλο Θέατρο χωριζόταν σε 5 σφηνοειδή τμήματα, τις Κερκίδες, από 4 ακτινοειδείς **Κλίμακες** (σκάλες), από τις οποίες σώζονται οι τρεις. Οι Κλίμακες άρχιζαν από την Ορχήστρα και κατέληγαν στην περιφέρεια του Κοίλου, η οριογραμμή της οποίας δεν έχει προσδιοριστεί, για να υπολογιστεί η ακριβής χωρητικότητά του. Φαίνεται όμως ότι χωρούσε πάνω από 5.000 θεατές. Δεν βρέθηκαν ίχνη διαζώματος-πιθανόν όμως να υπήρχε ένα για τη διευκόλυνση της κίνησης των θεατών.

Η προεδρία (η πρώτη σειρά των καθισμάτων, που προορίζονταν για τους άρχοντες και τους ξένους επισήμους) είναι κατασκευασμένη από λευκό μάρμαρο και τα εδωλία της εντυπωσιάζουν με την επιβλητικότητα τους, καθώς διαθέτουν ερεισίνωτα και βραχιόνες (ερεισίχειρα), ενώ στην πλάτη σε δύο απ' αυτά διατηρείται τμήμα της επιγραφής: [...] «**Επιγένους αγωνοθετήσας Διονύσω**». Από την επιγραφή αυτή συνάγεται ότι τα έδρανα αυτά αποτελούσαν χορηγία κάποιου (που το όνομά του ήταν χαραγμένο σε καταστραμμένο διπλανό έδρανο) γιου του Επιγένους, που ήταν αγωνοθέτης, υπεύθυνος δηλαδή για την οργάνωση και τη διεξαγωγή των θεατρικών παραστάσεων προς τιμή του θεού Διονύσου.

- Η **Ορχήστρα** (<ορχέομαι = χορεύω), ένας κυκλικός χώρος διαμέτρου 20,60 μ., απέναντι από το Κοίλο, όπου χορεύε (ωρχείτο) ο Χορός). Στ'

αριστερά κράσπεδα της Ορχήστρας υπάρχουν, τοποθετημένοι σε συμμετρική διάταξη, δύο μαρμάρινοι Θρόνοι με ανάγλυφες διακοσμήσεις μπροστά και στα πλάγια. Οι Θρόνοι αυτοί προορίζονταν, ασφαλώς, για τους ανώτερους θρησκευτικούς λειτουργούς του Διονύσου, στον οποίο κατά την παραπάνω επιγραφή ήταν αφιερωμένο το Θέατρο, όπως και όλα τα θέατρα των αρχαίων Ελλήνων. Επειδή, στην Ορχήστρα δεν βρέθηκε πλακόστρωση, φαίνεται ότι ήταν επιστρωμένη με χώμα.

- Η **Σκηνή**, το τρίτο μέρος του Θεάτρου, βρισκόταν πίσω από την Ορχήστρα και απέναντι από το Κοίλο. Είχε δύο στενόμακρες παράλληλες αίθουσες μήκους 13,10 μ. και πλάτους 3,10 μ. και 4 μ., που τη συμπλήρωναν τα **Παρασκήνια** και το **Λογείο** (<λέγω), όπου έβγαιναν, για να απαγγείλουν τους ρόλους τους οι ηθοποιοί. Το Λογείο (Προσκήνιο) που καταλαμβάνει και μέρος της Ορχήστρας, ήταν μια στοά μήκους 13,35 μ. και πλάτους 3,10 μ. Σήμερα, διακρίνεται ο στυλοβάτης της στοάς αυτής αποτελούμενος από ασβεστολιθικές πλάκες. Στο στυλόβατη αυτό, σύμφωνα με τους Γάλλους ανασκαφείς, ήσαν τοποθετημένες, σε απόσταση μεταξύ τους 1,17 μ., 11 μαρμάρινες τετράγωνες βάσεις (με πλευρές 0,32 μ.). Στις βάσεις αυτές στηρίζονταν 11 κίονες, που χρησίμευαν ως υποστυλώματα του Ξύλινου Λογείου. Σώζεται σήμερα μια από τις βάσεις αυτές μετατοπισμένη μέσα στην Ορχήστρα.

Στις 29-8-1987 ζήσαμε, με ανεπίτητη χαρά και συγκίνηση, την **αναβίωση των δραματικών παραστάσεων** στο μισοερειπωμένο Θέατρο του Ορχομενού, με την Ηλέκτρα του Σοφοκλή. Μετά από 2000 και πλέον χρόνια, αντήχησε και πάλι στο Κοίλο του Ορχομενικού Θεάτρου και στα γύρω πρηνή ο ζάθεος λόγος των μυστών της τελειότερης έκφρασης της τέχνης, όπως είναι το δράμα.

Έτσι, θα ακούγεται στο εξής πάλι και στο όμορφο τοπίο του Ορχομενικού Θεάτρου ο υπηιπέτης λόγος του πατέρα της τραγωδίας **Αισχύλου**, ο ισοροπημένος του Ιδαιιστή **Σοφοκλή** και ο φιλοσοφημένος «του από σκηνής φιλοσόφου» ρεαλιστή **Ευριπίδη**, όπως και ο χαριτόβρυτος, πνευματώδης, δηκτικός για τα κακώς κείμενα και διδακτικός του απaráμιλλου τεχνίτη και θεμελιωτή της κωμωδίας **Αριστοφάνη**. Και, σε μια εποχή πνευματικής ξηρασίας και περιφρόνησης του ανθρώπου ως υπέρτατης α-

ξίας, όπως είναι η δική μας, **είναι αδήριτα αναγκαίος και επίκαιρος ο ανθρωποποιός φερωτός λόγος αυτών των 4 μεγάλων και ανέσπερων πνευματικών φάρων του κόσμου**, που είχαν αναγάγει το αρχαίο Θέατρο σε **Σχολείο της Δημοκρατίας** με τα έργα τους, που οι παραστάσεις τους γι' αυτό λέγονταν και ήσαν σωστές **Διδασκαλίες**, για την πνευματική καλλιέργεια και τον πολιτικό προβληματισμό του λαού.

Και είναι πλήρωμα της καρδιάς και του νου θεσπέσιο να σε πλημμυρίζουν με τη μελωδία τους, μετά από 20 αιώνες σιωπής, μέσα στον ίδιο ειδυλλιακό χώρο του Θεάτρου, όπου εκτελούνταν τότε, τα μελίσματα χορικά των δραμάτων των μεγάλων τραγικών μας, καθώς αυτά χορεύονταν και τραγουδιούνταν γύρω από τη θυμέλη, το βωμό του Διονύσου, από το χορό των τραγόμορφων Σατύρων, πανάρχαιων δαιμόνων των Αρκαδικών δασών, στους οποίους πρώτους δίδαξε η Ευτέρπη να τραγουδούν και η Τερψιχόρη και να χορεύουν ταυτόχρονα τα **διονυσιακά διθυραμβικά αυτά άσματα**. Και νιώθεις κρυφή υπερηφάνεια, καθώς γνωρίζεις, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Ηρόδοτου, ότι τα χορικά αυτά άσματα και τον τραγόμορφο θίασο των εκτελεστών τους (που είχαν εισαχθεί και στη Σικυώνα) εισήγαγε από την Αρκαδία ο Πεισίστρατος στην Αττική, όπου, με το πάντρεμά τους, χάρη στο Θέσπι, με τον αθηναϊκό **διάλογο**, θα γεννηθεί η **Τραγωδία** (<τράγων ωδή = τραγούδι των τραγόμορφων παδών του αρκαδικού θεού Πάδων και του Διόνυσου), ένα από τα λαμπρότερα δημιουργήματα του ανθρώπινου πνεύματος, **που εκφράζει καλύτερα από κάθε άλλο την πολυπρισματική μοίρα του ανθρώπινου όντος...**

Γι' αυτό, ας σέρνουμε συχνά τα βήματά μας στον Ορχομενικό λόφο και στην Ακρόπολή του με το βαρύ πολιτικό (Βουλευτήριο), κοινωνικό (Αγορά) και πολιτιστικό (Θέατρο), φορτίο του, για να **αναδαπτιζόμαστε στα αιώνια και πανανθρώπινα ιδανικά**. Και ας φροντίσουμε να δοθεί συνέχεια στη ματαιωμένη τελευταία λειτουργία του Θεάτρου σαν ιερό προσκύνημα στον πάνσεπτο αυτό βωμό του πανανθρώπινου πολιτισμού. Τέλος, αναγκαία είναι μια μερική, τουλάχιστον, αναστήλωση του Θεάτρου, αλλά και μια αξιοπρεπέστερη οδική πρόσβαση σ' αυτό, όπως μάταια επανειλημμένα έχουμε γράψει. Ευτυχώς, κάτι κινείται τελευταία και ως προς τα δύο αυτά.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Δύο αρδευόμενοι αγροί στην περιοχή Έλους Κανδύλας (Μπεντένι - Διακόπι) 26,850 και 2,721 στρεμμάτων με αριθ. τεμαχίων 1437 και 1438, αντικειμενικής αξίας 1400 Ευρώ το στρέμμα, σε πολύ λογική τιμή.
Πληροφορίες τηλ.: 6974-324326.

ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΙΑΣ

Πωλείται οικία 80 τ.μ. με κήπο στην Κανδύλα, στην τιμή των 17.000 Ευρώ. Τιμή διαπραγματεύσιμη.
Επίσης υπάρχει υπόγειο μεγάλο τιμεντοστρωμένο.
Υπάρχει η δυνατότητα στον υπόλοιπο χώρο του σπιτιού για ανέγερση δύο δωματίων.
Πληροφορίες: στην Κανδύλα τηλέφωνο 27960/31041, ή στον ιδιοκτήτη στην Αυστραλία 0061395483229 κο Κώστα Παπαμανωλόπουλο.

Κατερίνα Τεριζή DDS MSc

Χειρουργός Οδοντίατρος Προσθετολόγος

Απόφοιτος Οδοντιατρικής Σχολής Θεσσαλονίκης Α.Π.Θ
Ειδικευθείσα στο Columbia University, New York NY, USA

Εμφυτεύματα - Προσθετική

Α.Μεταξό 32 Γλυφάδα 16674 : 210 8982270 : 210 8982207 : bitedent@gmail.com

ΟΙ ΚΑΝΤΥΛΙΑΙΟΙ ...ΟΙ ΠΑΛΙΑΙΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ... ΕΔΩ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ

Συγχαρητήρια στον ουρολόγο γιατρό ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΣΠΗΛΙΟΥ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ για σπουδαία διάκρισή του.

Θεράμα συγχαρητήρια στον ανηψιό μας Δημήτρη Δεληγιάννη του Σπήλιου (εγγονό του Πατριάδα), γιατρό, γιατί βγήκε πρώτος στον Πανευρωπαϊκό διαγωνισμό της Ευρωπαϊκής Ουρολογικής Εταιρείας, ανάμεσα σε εκατοντάδες γιατρούς από όλο τον κόσμο.

Αγόρι μου, μας κάνεις υπερήφανους και στα ανώτερα.

Οι θείες σου και οι θείοι σου **Springs Νοτίου Αφρικής**

Η φωτογραφία είναι παρμένη έξω από τον ελληνορθόδοξο ναό του Αγίου Βασιλείου στο Springs, μετά τη θεία λειτουργία, για τη γιορτή της Προτοχρονιάς.

Τα πρόσωπα: Η Βάσω Παναγ. Κούτουλα (Ντέλπου), η Αφροδίτη σύζυγος Πάνου Δάλκου, η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξαν-

δρειας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος ο Β' και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας του Springs Γιάννης Τουλούρας.

Ευχές

Η συμπατριώτισσα Αλεξάνδρα Στυλ. Χουντάλα - Γομάτου στέλνει τις ευχές της στους απανταχού Κανδυλιώτες για καλό καλοκαίρι.

Επιστολές

May 09/2018

Αγαπητέ κύριε Παναγιώτη Ευσταθίου, Πρόεδρε του Συλλόγου του χωριού μας, της Κανδύλας, θέλω πρώτον να σας ευχαριστήσω δια τον χρόνον που διαθέτετε να μας ενημερώνετε με την εφημερίδα που μας στέλνετε και μαθαίνουμε τα νέα του χωριού. Από εμάς που είμαστε στα ξένα ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Καλό Καλοκαίρι

Thank you very much

Σπύρος Μοδέστου

Παπαμανωλόπουλος

Από τους παλιούς «τύπους» του χωριού

Στη φωτογραφία βλέπουμε το Λευτέρη Δημ. Κούτουλα, τον επιλεγόμενο Σέντζα, με τη σύζυγό του Παναγιώτα. Το παρωνύμιο Σέντζας, το είχε πάρει από τις φράσεις «σέντζα μέσα', «σέντζα έξω», που έλεγε όταν χόρευε μπροστά, απευθυνόμενος στους άλλους χορευτές. «Σέντζα μέσα» σήμαινε στροφή επί τόπου όλων προς τα αριστερά και «σέντζα έξω» το αντίθετο. Και για να τους μεπιδέψει έλεγε μετά «σέντζες, δύο όξω τρεις μέσα». Όποιος έκανε λάθος, τον δίκαιζε να πει ένα ποτήρι κρασί.

Ποιος δεν θυμάται από τους παλαιότερους Κανδυλιώτες αυτόν τον ωραίο άνθρωπο με το πηγαίο χιούμορ που από νέος μέχρι τα γεράματα του, σκόρπιζε το γέλιο και τη χαρά, παντού, σε γιορτές και πανηγύρια. Είναι γνωστά σε πολλούς τα αυτοσχέδια πειράγματα και η οργάνωση των παλαιών καρναβαλιών της Αποκριάς που ήταν το στοιχείο του.

Θυμάμαι μια από τις πολλές ειρωνικές ατάκες του που έλεγε, όταν αναφερόταν σε κάποιον για τις καλές πράξεις του:

«Φέρε μου τέτοιους ντε, αλλά πού να τους βρεις, στις κοπριές ή στις ρεματιές; Αν πας κατά το Κατάκωλο, μπορεί να βρεις κανέναν».

Τη φωτογραφία μας την έστειλε, εις μνήμη τους, ο εγγονός τους Χρήστος Αθαν. Κούτουλας και τον ευχαριστούμε.

Πάνος Χρ. Ευσταθίου

Πρόεδρος Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η Πρόοδος»

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Παρακαλούμε στείλτε τη συνδρομή σας μόνο σε ευρώ στον λογαριασμό του Συλλόγου μας:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

GR 290110101000010129604194 ΚΩΔΙΚΟΣ (BIC) ΕΤΗΝΓΡΑΑ

Δάλκος Πάνος - Στέφανος - Ευάγγελος του Κων/νου	50 €
Κουγεμήτρος Κων/νος του Χαλαλάμπους	20 €
Κουγεμήτρος Νίκος του Χαλαλάμπους	20 €
Κωστούρος Γεώργιος του Μιχαήλ	20 €
Κωστούρος Παναγιώτης του Δημητρίου	50 €
Πανόπουλος Χρήστος του Θεοδοσίου	40 €
Δεληγιάννης Χαράλαμπος και Μιχαήλ	30 €
Δεληγιάννης Σπήλιος του Παναγιώτη	20 €
Χουντάλας Ιωάννης του Γεωργίου (Τσολιάς)	50 €
Τσιλιγκίρη Γεωργία του Ιωάννου	20 €
Στριφτόμπολας Βασίλειος του Σταύρου	20 €
Δάλκου Βασιλική του Χρήστου	20 €
Βαρδουνιώτης Μαρίνος του Παναγ.	20 €
Ρούμπου Γεωργία του Κων.	20 €
Καραβέλου Μαρία του Χαρ.	25 €
Μερκούρη-Μαρκάκη Φωτεινή του Στ.	30 €
Σωτηρόπουλος Δημήτριος του Νικ.	20 €
Κούτουλα Καλλιόπη του Ελευθ.	100\$ USA
Καρούντζος Χαράλαμπος του Παναγ.	100 €
Παλαιολόγος Χρήστος και Έφη	100\$ Αυστραλ.
Αντωνοπούλου Ελισάβετ του Στεφ.	100\$ Αυστραλ.
Κούσουλας Γεώργιος και Γεωργία	100\$ Αυστραλ.
Μανιάτης Ιωάννης	50\$ Αυστραλ.
Προκόπος Φώτιος του Κων.	100\$ Αυστραλ.
Γιαννακοπούλου Κατίνα συζ. Δημ.	100\$ Αυστραλ.
Βαρδουνιώτης Φώτιος του Κων.	200\$ Αυστραλ.
εκ των οποίων τα 100 εις μνήμην της νύφης του Βασιλικής Αλεξ. Βαρδουνιώτη	
Εις μνήμην της Παναγιώτας Ιορδάνη, τα αδέρφια της Πάνος και Βαγγέλης Κων. Κούτουλα και ο γιος της Πάυλος Μ. Ιορδάνης	250 €

Ο Σύλλογος ευχαριστεί θερμά όλους.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ζητούμε συγγνώμη από τους παρακάτω συνδρομητές που από απροσεξία μας δημοσιεύτηκαν λανθασμένα τα ονοματεπώνυμά τους στο προηγούμενο φύλλο (σελ. 6):

1. Μπελεσιώτης Παναγιώτης του Γεωργ. (όχι Μπελεσιώτη Παναγιώτα του Γεωργ.).
2. Μερκούρη Δήμητρα του Παναγ. (όχι Μερκούρης Δημήτριος του Παναγ.).
3. Μωραϊτου Ανδριάννα (όχι Μώρα Ανδριάννα).

ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
Μίχας Δημήτριος

Γαλατσίου 1, Αθήνα Τ.Κ. 111 41
Τηλ.: 211 4047454 Κιν.: 6945 299 773
email: neuro@dmichas.gr www.dmichas.gr

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΠΙΤΙ

Πωλείται στην Κανδύλα, μέσα στο χωριό, λιθόκτιστο διώροφο σπίτι με μεγάλο οικόπεδο

Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 210-6253179

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑ ΟΙΚΙΑΣ

Πωλείται στο κέντρο της Κανδύλας κατάστημα 300 τ.μ. και διαμέρισμα πρώτου ορόφου 100 τ.μ. διαμπερές.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 6943-866188, 6944-196800

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ ΜΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΑΝΝΙΑ

«Στον δάσκαλο της Κανδύλας», αυτόν τον τίτλο θέλω να του δώσω

Καλοκαίρι του 1950 τελειώσαμε το σχολείο. Τότε, που το σχολείο είχε πάρα πολλά παιδιά, σε σημείο που να μην τα χωράει το προαύλιο. Θα αναφέρω μερικά ονόματα συμμαθητών μου:

Γιώργος Καλαπακιώτης, Θανάσης Παπασπυρίδης, Δημήτρης Λαρδίκος, Χρήστος Λαγός, Χρυσούλα Γιαννακοπούλου και πάρα πολλά άλλα παιδιά.

Αυτήν την εποχή μια Ελλάδα βγαλμένη από έναν εμφύλιο πόλεμο. Ότι χειρότερο στην ιστορία των πολέμων αδελφός να σκοτώνει αδελφό.

Μια Ελλάδα να προσπαθεί να μαζέψει τα κομμάτια της. Τρομερή εποχή φτώχεια, δυστυχία, ανεργία.

Όσο για το χωριό μας; Ήταν στα χειρότερα του.

Χωρίς φως, χωρίς δρόμους νερό; Το κουβαλούσαμε από τη βρύση της γειτονιάς. Κάθε γειτονιά είχε τη βρύση της.

Αυτές τις βρύσες που θα έπρεπε να τις αφήσουμε σαν κειμήλια και δυστυχώς τις χάλασαν. Τι κρίμα!

Όσο για τα σπίτια; Χωρίς καμία άνεση. Στρωματσάδα όλοι. Αλλά ήσαν γεμάτα ανθρώπους εν αντιθέσει με τη σημερινή εποχή ωραία σπίτια, έρημα, χωρίς ανθρώπους με πιάνει μια θλίψη που τα βλέπω άδεια. Οι άνθρωποι τότε δούλευαν στην γη από το πολύ πρωί έως το βράδυ, με τα μεγάλα ζώα τους. Είχανε και τα κατοικίδια, κοτούλες, γουρουνάκι, κατσίκες και προσπαθούσαν να επιβιώσουν. Αυτές τις σκληρές εποχές, είχαμε την ευτυχή συγκυρία να

έχουμε τους καλύτερους δασκάλους. Όλοι τους ήταν πολύ καλοί. Ανάμεσά τους όμως ξεχώριζε ο δάσκαλός μου, Δημήτρης Γιαννιάς. Είχε πάντα τις μεγάλες τάξεις. Πέμπτη και έκτη. Έχουν γραφτεί πολλά στο παρελθόν για τη μόρφωσή του, για το βραβείο από την Ακαδημία Αθηνών, για τη μελισσοκομία.

Εγώ θα αναφερθώ στη διδασκαλία του.

Ήταν ένας δάσκαλος γεννημένος για αυτό το λειτούργημα. Εργατικός, ακούραστος, με όρεξη, με ήθος, σοβαρός, αυστηρός αλλά και δίκαιος τον θυμάμαι, πάντα καλοβαλμένος, με το κοστούμι του, τη γραβάτα του.

Η έδρα του δασκάλου ήταν πιο ψηλά από τα θρανία, όχι μόνο για να βλέπει όλα τα παιδιά αλλά και για να υπάρχει η απόσταση που απαιτεί ο σεβασμός.

Θυμάμαι τους ατέλειωτους χειμώνες, το τρομερό κρύο, όταν μπαίναμε στην αίθουσα με τα ξυλιασμένα χέρια, με τα παγωμένα μάγουλα και την κόκκινη μύτη. Σε μια αίθουσα με υποτυπώδη ζέστη από μια ξυλόσομπα. Και όταν άρχιζε το μάθημα, τα μάτια όλων μας ήταν στραμμένα στο πρόσωπο του δασκάλου. Διότι έπρεπε να αποστηθίσουμε το μάθημα από την παράδοση, επειδή δεν υπήρ-

χαν βιβλία βοηθητικά για να διαβάσουμε. Ο Δάσκαλος είχε και ένα άλλο σύστημα: όταν κάναμε κάποιο ορθογραφικό λάθος, έλεγε στους επιμελητές να γράψουμε τη λέξη 10-20 φορές και με αυτό τον τρόπο μαθαίναμε και σωστή ορθογραφία.

Πολλά παιδιά από μας, λόγω οικονομικής δυσκολίας, δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε.

Είχε δε δυο μεγάλες αγάπες: την οικογένειά του και το Σχολείο. Αν με ρωτούσε κανείς ποια είχε πρώτη και ποια δεύτερη θα έλεγα πως και τις δυο τις είχε στην ίδια θέση.

Νοιαζόταν τόσο πολύ για το σχολείο, που ενώ είχε αρρωστήσει, φρόντισε να τελειώσει πρώτα το φτιάξιμο της σκεπής και μετά να φύγει για την Αθήνα.

Δυστυχώς, η επάρατη νόσος είχε προχωρήσει και έφυγε γρήγορα από τη ζωή, χωρίς να ευτυχίσει να δει τα παιδιά του και να τα καμαρώσει που έγιναν επιστήμονες και προόδευσαν και μάλιστα παντρεύτηκαν και εξαιρετικούς άνδρες.

Άλλωστε η θεία Παναγιώτα στάθηκε κοντά τους Κέρβερος.

Κλείνω ευλαβώς το γόνυ μου, στη μνήμη σου να είναι αιώνια.

Η μαθήτριά σου Δήμητρα Αγγριστάθη-Σκανδάλη

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται στο Μούλκι Κορινθίας στη θέση Τσάκριζα, δίπλα στο Κιάτο, κτήμα 20 στρεμμάτων, ολόκληρο ή σε τέταρτα, με 200 ρίζες ελιές. Τιμή λογική.

Τηλ. 27420 21795. Κινητό: 6942591458

ΤΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΝΑ ΣΟΥ ΠΩ (ΕΝΔΕΛΕΧΕΙΑ)

Μπροστά στο ζευγάρι Μαρία και Χρήστος (Κάκης) Γ. Μανωλιός, πίσω η κόρη τους Ελένη (Λέκω) και ο αδερφός του Κάκης Κώστας Γ. Μανωλιός.

Του Γιώργου Χρ. Μανωλιού

Τι τραγούδι να σου πω, που να σε ξέρει
να 'ναι και όταν γελάς κι όταν φοβάσαι
να 'ναι και όταν μεθάς κι όταν λυπάσαι
κι όταν κρύβεσαι στις μοναξιάς τα μέρη.

Τι τραγούδι να σου πω, εκεί που πας
να μη μοιάζει με κανένα.
Τι τραγούδι να σου πω, εκεί που πας
μα να μοιάζει μ' όλα όσα αγαπάς.

Τι τραγούδι να σου πω, που να 'χει αέρα
σαν κι αυτά μες στις κασέτες που χουν λιώσει
γιατί πάτησαν το χρόνο σ' έχουν νιώσει
πήραν σήκωσαν το φως κι εδω το φέραν.

Τι τραγούδι να σου πω χωρίς ουσία
να το φτύνουν οι σοφοί και οι υπερδεμένοι
να γεννιέται στα ρηχά και 'κει να μένει
να μην έχει ούτε λάμψη, ούτε αξία

μα να φέγγει στη δική σου καταχνιά.

- Δεκάξι (16) Σεπτέμβρη μιλάμε και δεν σου λέω πόσο σ' αγαπώ. Δεν χρειάζεται σκέφτομαι, αφού θα τον δω τον άλλο μήνα, όταν κατέβω από το Σουφλί στην Αθήνα. Και στις δεκαοκτώ (18), μαθαίνω από το τηλέφωνο ότι έφυγες, περιμένοντας να χαιρετήσεις τη Μαιριλιά σου. Σου είπα ότι σ' αγαπάω εκεί στην καμαρούλα αλλά, εσύ κοίταζες το ταβάνι. Κοίτα ατυχία, το στανιό μου μέσα.

- Είκοσι οκτώ (28) Δεκέμβρη μιλάμε για τα γενέθλιά σου, λέμε ένα σωρό σαχλαμάρες, αλλά δεν σου λέω πόσο σ' αγαπάω. Δεν χρειάζεται ξανασκέφτομαι. Πού να πάει το μυαλό μου στο κακό. Και την άλλη μέρα στο τηλέφωνο μού λένε ότι αρρώστησες και δε μιλάς σε κανένα.

Σου τα είπα όλα η Σούλα κρατώντας σου το χέρι. Τότε που της παίρναμε τη γιάμπολη και κρύωνε στη μισάντρα, τότε που μας είπα η γριά να μη σηκωθούμε ένα πρωί γιατί είχε χιόνι πάνω στις κουβέρτες, τότε που είπα σ' αυλάκι και την πληρώσατε εσείς γιατί δεν με προσέχατε, που πηγαίνατε με το γέρο στο Συριάμου δέκα μέρες και πάλι ασκάλιστο ήταν το αραποσίτι.

Τ' άκουσες αυτά; Που σου είπα πόσο σ' αγαπάμε, όπως της είχα πει; Γαμώ το μου, δεν πρόλαβες

να φιλήσεις κανέναν, ούτε τον Μάκη σου. Ευκαιρία τώρα να σου πω ότι σ' αγαπάω πολύ, τη γκαντεμιά μου μέσα.

- Εννιά (9) Δεκέμβρη, Ξάπλωσε Γούλα μου στον καναπέ, πού να πας στο δωμάτιο, κάνει κρύο. Έτσι και 'γινε.

Είπες ιστορίες πολλές, Ωρες μίλαγες, πως γεννήθηκες, πως μεγάλωσες στα μπισιαίκα, είπες για τη γρια Ευανθία την ηρωίδα, για το γέρο Χαράλαμπο, για τα αδελφία σου, ιδιαίτερα για τα μπινιάρια, που κήκε το σπίτι και μένατε δέκα άτομα στο χρώμα, πόσο σας βοήθησαν οι Καντυλαίοι, πόσο πεινάσατε, πως τα καταφέρατε, για τη ρημαίλα, αλλά και αργότερα σου Κάκη, πόσο κουράστηκες, πως έκανες τα παιδιά σου, πόσο μας αγαπούσες, πόσο μας καμάρωνες, πόσο καλό είμαι αλλά δεν με καταλαβαίνουν οι άλλοι, πόσο καλές και πονόψυχες είναι η Σούλα και η Λέκω, πόσο γλυκός και καλαμπουρτζής ήταν ο Κάκης και με τι αγωνία στην αρχή, με τι κούραση μετά, αλλά με τι χαρά στο τέλος ζήσατε μαζί σαράντα χρόνια αγαπημένοι.

Μη στενοχωριέσαι, μανάρι μου, θα γίνω καλά μου είπες, ξέρεις ότι σ' αγαπάω πολύ, μου γέλασες, υποσχέθηκες ότι θα τα πούμε αύριο και κοιμηθήκαμε.

Κι εγώ ο ηλίθιος, ο γκαντεμής δεν σου είπα πόσο σ' αγαπώ. Είπα αύριο ο βλάκας. Αλλά δεν υπολόγισα την ατυχία μου. Ξυπνήσαμε αλλά δεν ξαναμιλήσαμε. Και στις έντεκα (11) Δεκέμβρη, έφυγες κρατώντας μου το χέρι. Παρακάλεσα τα αδελφία σου να μας αφήσουν μόνους.

Ήθελα να σου πω τόσα πράγματα, αλλά δεν έβγαίνε τίποτα από το στόμα μου. Μόνο απ' τα μάτια μου έβγαίναν. Δεν ξέρω πόση ώρα καθόμουν εκεί με το κεφάλι κάτω, χωρίς να μπορώ να μιλήσω. Κάποια στιγμή που σηκώθηκα να

φύγω σε είδα χαμογελαστή. Μου χαμογελούσες. Τα είχες ακούσει όλα όσα ήθελα να σου πω και μου χαμογελούσες.

Όταν άνοιξε η πόρτα και μπήκε ο ανιψιός σου ο Βασίλης για να σε ετοιμάσει, πήρες εκείνο το ήρεμο ύφος σα να του έλεγες, «Γιαννάκη» σ' ακούω αλλά ποσώς με νοιάζει.

- Εικοσιοκτώ (28) Οκτώβρη 2013, Κανδύλα. Σε ερώτησή μου αν είσαι καλά, μου είπες να μην ανησυχώ. Η καρδιά είναι και θα το παλαίψουμε. Τον Ιούνιο του 2014 μαθαίνω ότι είσαι στο νοσοκομείο, όχι από καρδιά, αλλά από καρκίνο στους πνεύμονες. Εικοσιοκτώ του ίδιου μήνα έφυγες. Ούτε σε σένα είδα πόσο σ' αγαπάω. (Καρδιά - Καρκίνος - Εγκεφαλικό).

Ξευτιλισμένα και τα τρία. Λέω στη Σούλα όποτε μιλάμε, ότι την αγαπώ πολύ και μου λέει: Έτσι μπράβο, μη με ξεχνάς...

Δεν θα σας πω λοιπόν το τραγούδι... Αλλά θα σας πω. Μου λείπετε πολύ. Και θα μου λείπετε για πάντα. Προσπαθώ να μην κλαίω, όπως μου ζητήσατε, αλλά δεν μπορώ. Ξέρω ότι δεν θα γυρίσετε, αλλά κρυφά μέσα μου ξεγελιέμαι καμιά φορά και νομίζω ότι θ' ακούσω τη φωνή σας.

Δεν σας είπα πόσο σας αγαπάω. Δεν μπόρεσα. Μάλλον δεν κατάλαβα και δεν άδραξα τις ευκαιρίες. Κοίτα να δεις και ήταν τόσο απλό. «Σας αγαπάω πολύ...!»

Να μας προσέχετε. Όλους. Παιδιά, εγγόνια, ανίψια, άντρες, γυναίκες, αδελφία, φίλους, όλους...!

Υ.Γ.: Γριά, δεν ξέρω αν τον συνάντησες, αλλά ήλθε κοντά σας το ψυχοπόνιό σου ο Χαρούλης, ο ανιψιός σου.

Υ.Γ.2: Γέρο, ήλθε κοντά σας ο τελευταίος της παρέας σας, ο φίλος σου και αδελφός, ο Θύμιος. Έχασε τη Μαρία του, έφυγε και ο Βαγγελάκος του, δεν άντεξε και την έκανε.

ΠΩΛΗΣΗ ΣΠΙΤΙΟΥ

Πωλείται στην Κανδύλα διώροφο πέτρινο σπίτι με οικόπεδο, αυλή και δύο εισόδους, κοντά στη θίλα του Ζαζιά. Τιμή προσιπή.

Πληροφορίες Μαρία Μερκούρη - Βελέντζα
Τηλ.: 0014164819770 Καναδά

ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΙΑΣ

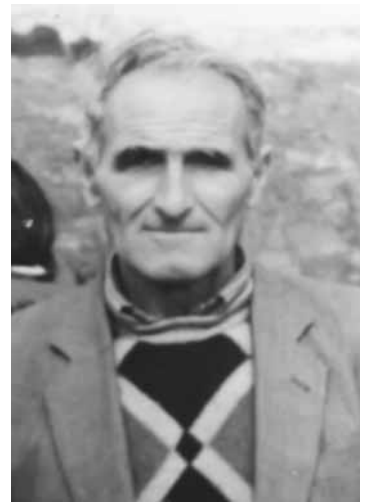
Πωλείται οικία στην Κανδύλα Αρκαδίας, κτισμένη σε οικόπεδο 1,5 στρεμμάτων. Τιμή: 25.000 Ευρώ.

Δια πληροφορίες τηλεφωνήστε στον κ. Γεώργιον Φωτόπουλον, στο Midland, Ontario, Canada, Τηλέφωνο 705-985-4470.

ΜΝΗΜΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗ

Τόν Χαράλαμπο Ξηρογιάννη τόν συνάντησα για πρώτη -και τελευταία, δυστυχώς- φορά τό φθινόπωρο του 2005, όταν συγκέντρωνα γλωσσικό υλικό για τό Κέντρο Έρευνας Νεοελληνικών Διλεκτών και Ιδιωμάτων της Ακαδημίας Αθηνών. Θεωρώ ιδιαίτερη τύχη για μένα και για τό χωριό μας πού ό άπλός αυτός λαϊκός άνθρωπος πρόλαβε και κατέθεσε σ' έναν ρέοντα, ανεπιτήδευτο ποφορικό λόγο τό ακατέργαστο διαμάντι της ψυχής του.

Παραθέτω εδώ μιά από τίς άφηγήσεις του, αντιπροσωπευτική του άδολου ήθους του:

Εδώ στην Καντύλα τό μοναστήρι είχε πολλά χωράφια. Και τό ΔΕΠ είπαε να τά δώση σέ άκτήμονες... πού δεν έχουνε χωράφια πολλά δηλαδή. Εγώ πράγματι δεν είχα χωράφια πολλά, και τώρα άκόμα άκόμα, στον άναδασμό καμμιά δεκαριά στρέμματα έχω, [...] καμμιά δεκαριά απέξω δηλαδή τελοσπάντων δεν είχα πολλά χωράφια, και κείνα τ' άγόρασα πώσω στον άναδασμό, τέλος πάντων. Δεν ήθελα να κάμ- έπρεπε να κάμης αίτηση, τό ΔΕΠ τά έκοψε και τά πλώρωσε στο μοναστήρι, δεν ξέρω άκριβώς πώς έγινε, δέ θυμάμαι, να τά δώση στους άκτήμονες. Έγώ δεν ήθελα να πάρω, και μω' ό ένας ό άλλος «ρέ δεν παίρνεις έσύ, δεν έχεις χωράφια, ρέ δεν κάνεις αίτηση να πάρης;» Την έκαμα την αίτηση. Δεν ήθελα όμως, πρίν κάμω την αίτηση δεν ήθελα, αλλά μέ έξαναγκάσανε και την έκαμα την αίτηση... την έκαμα την αίτηση, μετανόησα... δεν ήθελα να την κάμω, να πάρω από τό μοναστήρι χωράφια. Εν πάση περιπτώσ', τό σπίτι, ή γυναίκα μου, πατέρα μου μάννα μου δεν ήξέρανε -καλά, τά παιδιά ήσανε μικρά- ότι έκαμα αίτηση εγώ και... ούτε δεν ήθελα να πάρω. Έσκέφτηκα, σκέφτηκα τί να κάμω λέω [...] θά πάω στη γουμένη λέω να της είπω ότι έτσι κι έτσι, δέ θέλω να τό πάρω... Έπήγα πράγματι στη γουμένη, την ηύρα εκεί, της λέω έτσι κι έτσι, δέ θέλω να πάρω, και πετάχτη επί λέξ' θός συχωρέσ' την... «ρεε κοντέ, μου λέει, έσύ να τό πάρης, μου λέει, γιατί έσύ άφου δέ θές να τό πάρης θά τό ξαναδώσης πάλι στο μοναστήρι», μου λέει. «Και να τό πάρης μου λέει, ώσπ' να γίνουν τά συμβόλαια, μόλις θά γίνουν τά συμβόλαια, θές τό πουλάς, θές τό τάξεις, θές τό... ό,τι θές τό κάνεις δηλαδή». Πράγματι λοιπόν έτο'. Έπήγα να τό σπείρω... σιτάρι... Είχα μιά φοράρα κι έν' άλλογο. Και τή γυναίκα κοντά για

να βαρή καμμιά παραυλασιόδα πού τίς λέμε πίσω στο καμάτι... λέει... εκεί όπως έπήγαινα άριστερά, μέ τά ζά, τάκ! άπότομα ή φοράρα πέφτει χάμου... σά να... πώς ψοφάει, πώς ψοφάει. Έβγήκα μπροστά, τό ξεξενύγάρωσα άπ' τ' άλλογο τό καμα πέρα, πανου, του βγάνω τ' αλέτρι, όλα εντάξει, ή γυναίκα είχε τό νου της πού έβάρηγε χάμ' εκεί, δέ μέ είδε, καμμιά φορά πού μέ είδε «ρέ τή σκότωσες τή φοράρα;» «όχι τ'ς λέω έτσι κι έτσι, έπαθε, έτσι κι έτσι, τής λέω, έπαθε μοναχή τ'ς», «τί λές ρέ μου λέει» τή φοράρα... μισό μέτρο από μας... και τό άλλογο, πέρα τό καμα τ' άλλογο, ή γυναίκα ήτανε πίο πίσω εκεί, λοιπόν πήγαμ' εκεί, τελοσπάντων λοιπόν... εκεί πού- σου λέου ή φοράρα, τό κεφάλι τ'ς φοράρας ήτανε μισό μέτρο από μ'ας, από μένα τσ' από τή γυναίκα, όπως είμαστε όί δύο μας τώρα, εγώ εντού πού είσαι σύ, ή γυναίκα εδω, άπ' πάν' εκεί όπως λέπεις εδωπέρα πού σου είπα είναι μιά εκκλησιούλα, ή Αγια-Τριάδα, λέμε. Ήτανε φάτσα. Έκάμαμε τό σταυρό μας, και λέμε «Αγια-Τριάδα άσε, θά τό κάμουμε, και ούτε ζυγώνω πάλι, ούτε να τό ιδω», μέ τό γυρισμό, έγύρισα έτσι, ή φοράρα έσηκώθη κι έτινιάχτη, πάει, δεν έπαθε τίποτα, δεν ήτανε θαυμα αυτό; Αηδη γιατί δεν ήθελα να τό πάρω και μ' άπόδειξε ότι να τά παρατήρης, έτο' θά τά παρατήρης. Και τά παρατήρησα. Τ' άφηκα, ούτε πού τό... ούτε τό πήρα, τ-ς είπα τ-ς γουμένης «άϊ πάρ' το, τ-ς λέω, τάχ' το, τό ταξά [...] άκόμα τ-ς λέω, από τό μοναστήρι τό ταξά άκόμα κόμα περ'σσότερο» τ-ς λέω.

Χαράλαμπε Ξηρογιάννη, μακάρι τό τάμα σου να 'πιασε τόπο, εκεί, εις τάς αιωνίους μονάς, όπως έπιασε τόπο εδω, στο έπίγειο μοναστήρι και στίς ψυχές μας.

Χρήστος Δάλκος

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΜΕ ΟΙΚΗΜΑΤΑ

Λόγω συνταξιοδότησης, πωλείται σε απόσταση 5 χιλιομ. από την Αμαλιάδα και 1 χιλιομ. από τη θάλασσα, αγρόκτημα 6 στρεμμάτων, εντός του οποίου έχουν αναερθεί 6 καρσονιέρες, 33 τ.μ. εκάστη, με βοηθητικούς χώρους, γραφείο και πισίνα, κατάλληλες για τουριστική εκμετάλλευση ή αγροτουρισμό.

Τιμή 295.000, διαπραγματεύσιμη.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 210-8971293 και 6940182519.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΩΝ/ΝΟΥ & ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

- Πρόγραμμα «Εξοικονομώ II» με επιδότηση κουφωμάτων, μόνωσης και άλλων ενεργειακών παρεμβάσεων για κατοικίες έως 70%.
- Τοπογραφικά διαγράμματα με συντεταγμένες.
- Ρυθμίσεις αυθαιρέτων.
- Βεβαιώσεις νομιμότητας για μεταθιβάσεις.
- Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης.
- Οικοδομικές Άδειες.
- Άδειες λειτουργίας καταστημάτων.

Ζαν Μωρέας 11-13, Τ.Κ. 11741, Κουκάκι - Αθήνα
Τηλ./Fax: 210-9221766
e-mail: ddeligiannis@teemail.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Στέλιος Κων. Μερκούρης και η σύζυγός του Ελένη Κων. Κωστούρου απόκτησαν το δεύτερο παιδί τους - αγόρι την 26-4-2018.

- Ο Αποστόλης Βασ. Κωσομπόπουλος και η σύζυγός του Νατάσα Χαρ. Δρόσου απόκτησαν το πρώτο παιδί τους - κορίτσι την 15-5-2018.

Ευχόμεστε να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο Χάρης Παναγ. Μπίσιας και η σύζυγός του Κάρεν εβάφτισαν την 26-5-2018 στον ιερό ναό Παμμ. Ταξιαρχών Κανδύλας την κόρη τους που ονομάστηκε Αδαμαντία. Νουνά ήταν η Φιλία Μικελάκη. Το τραπέζι έγινε στην ταβέρνα «Η καλή παρέα» Κανδύλας.

Ευχόμεστε να ζήσει η νεοφώτιστη.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ: Ο Γεώργιος Χριστόφορος του Κων/νου και της Αικατερίνης Χρ. Κούσουλα και η Δήμητρα Καναβού αρραβωνιάστηκαν την 21-4-2018 στο Βερίνικιεν Ν. Αφρικής.

Ευχόμεστε να ζήσουν και καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ: - Ο Γεώργιος Κων/νου Κούσουλας και η Ιωάννα Κων/νου Ξανθοπούλου παντρεύτηκαν την 21-4-2018 στον ιερό ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος της Μελβούρνης. Η νύφη ήρθε στην εκκλησία με νταούλια και κλαρίνα κατά το έθιμο των Ποντίων. Το γλέντι συνεχίστηκε στην αίθουσα δεξιώσεων Vogue Ballroom με χορούς και τραγούδια του Πόντου και της Πελοποννήσου.

- Ο Αθανάσιος Θωμά Λούκας και η Βασιλική Φασουλή, κόρη του Αντωνίου Φασουλή και της Ουρανίας Γεωργ. Δάλκου, παντρεύτηκαν την 21-4-2018 στον ιερό ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Μαρουσίου.

Η γαμήλια δεξίωση έγινε στο κτήμα «Βλαχογιάννη» στην Παιονία.

Ευχόμεστε να ζήσουν. ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε την 3-4-2018 στην Τρίπολη και εκδηύτη την επομένη στην Καντύλα ο Αλέξιος Παν. Δάλκος, ετών 84.

- Πέθανε την 17-4-2018 στην Αθήνα και εκδηύτη την 19-4-2018 στη Νέα Σμύρνη η Αθανασία Χρήστου Κουνουσεβλή, κόρη της Παναγιώτας Χρήστου Ευσταθίου (Πετρονάκη), ετών 26.

- Πέθανε και εκδηύτη στο Δεμίρι Τεγέας την 21-4-2018 η Ελένη Βασ. Μπούζου, χήρα του Νικολάου Χρ. Ζερβογιάννη, ετών 89.

- Πέθανε στην Αθήνα την 28-4-2018 και εκδηύτη εκεί η Παρασκευή Γεωργ. Προκόπου, ετών 97.

- Πέθανε την 1-5-2018 στην Αργυρούπολη Αττικής και εκδηύτη εκεί την επομένη η Παναγιώτα Μικ. Ιορδάνη, το γένος Κων/νου Κούτουλα, ετών 84.

- Πέθανε την 2-5-2018 στο Ζευγολατιό Κορινθίας και εκδηύτη εκεί την επομένη η Δήμητρα Κων. Δούκα, το γένος Παναγ. Σχίζα, ετών 59.

- Πέθανε και εκδηύτη στο Μοσχάτο Αττικής τον Ιούλιο 2017 η Καλλιόπη Θεοφ. Κούσουλα, ετών 62.

ΚΑΝΑΔΑΣ: - Πέθανε την 19-5-2018 στο Τορόντο και εκδηύτη εκεί, στον ιερό ναό Αγίου Δημητρίου, την 23-5-2018, ο Ιωάννης Ξύνης, σύζυγος της Αγγελικής Κων. Παπαγιάννη, ετών 84.

ΚΑΝΑΔΑΣ: - Πέθανε την 26-5-2018 στο Μόντρεαλ και εκδηύτη εκεί την 6-6-2018 ο Κων/νος Τούντας γιος του Ευαγγέλου και της Μαρिγώς Κων. Βαρδουγιάννη (Μπιρλιχού), ετών 46.

- Πέθανε την 24-5-2018 στην Κυπαρισσία Μεσσηνίας και εκδηύτη την επομένη στους Γαργαλιάνους Μεσσηνίας η Παναγιώτα Πανταζοπούλου, το γένος Στυλιανού Γιαννακόπουλου (Μπελεκάνου), ετών 92.

- Πέθανε την 10-6-2018 στη Ν. Ιωνία Αττικής και εκδηύτη την 12-6-2018 στον Κόκκινο Μύλο ο Θεοφάνης Σπύρου Δεληγιάννης, πρώην Πρόεδρος του Συλλόγου μας, ετών 94.

- Πέθανε την 26-6-2018 στην Τρίπολη και εκδηύτη την επομένη στην Καντύλα η Ελένη Γεωργ. Καραμπή το γένος Στυλιανού Γιαννακοπούλου (Μπελεκάνου), ετών 88.

Τους οικείους των εκλιπόντων συλλυπούμεθα εγκαρδίας.

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Για το θάνατο των αγαπητών συμπατριωτών Ιωάννη Ξύνη, συζύγου της Αγγελικής Κων. Παπαγιάννη (Κούρου) και Κων/νου Τούντα, γιου του Ευαγγέλου Τούντα και της Μαριγώς Κων. Βουρδουγιάννη (Μπιρλιχού) εκφράζω τα θερμά συλλυπητήριά μου στις οικογένειές τους και τους συγγενείς τους. Ο Πανάγαθος Κύριος να τους αναπαύσει μετά των δικαίων.

Καλόν παράδεισο αγαπητοί Γιάννη και Κώστα.

Κων/νος Βασ. Χουντάλας (Κλίκας)

Γιαννισίων 101, Περιστερί
Τηλ.: 210 5912838 - 210 5910151 - www.tavernamouries.gr

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΡΩΜΙΟ

Στη μνήμη του Φάνη Σ. Δεληγιάννη-Μπλούτα

Στην Καντύλα ανέβαιναν συχνά καραγκιοζοπαίχτες τη δεκαετία του 20 και του 30. Ανάμεσα στην Ξυπολυταρία που έτρεχε να στηθεί μπρος στον μπερντέ θάτανε σίγουρα και ο Θεοφανάκος -έτσι τον θυμάμαι να απευθύνεται στον εαυτό του όταν μονολογούσε. Απ' τον μπερντέ του Καραγκιόζη πήρε ο Φανάκος - όπως και τόσοι Πελοποννήσιοι-τα πρώτα του μαθήματα. Κι αυτά κουβαλούσε μέσα του σε όλη του την ζωή. Το δημοτικό τραγούδι, την πονηριά, την αντοχή.

Γιατί ο Φάνης είχε ένα αξεπέραστα Ρωμαίικο τρόπο να επιβιώνει.

Όπως το βράδυ του σαράντα έξι στο στρατόπεδο της Τρίπολης που έκοψε από μια εφημερίδα και κόλλησε επάνω από το κρεβάτι του την εικόνα του βασιλιά, για να μην τον πάρουν κι αυτόν νύχτα, όπως τσούρους και τσούρους άλλους.

Όπως όταν έκλεβε δύο ώρες απ' τη βάρδια στο τηλεφωνικό κέντρο για να πιάσει βάρδια στο εργοστάσιο με τα πλαστικά κι έτσι οι μέρες του, σε αντίθεση με τις δικές μας, μετρούσαν στη σούμα είκοσι έξι ώρες.

Όπως όταν πέρασε απ' τους γιατρούς ακροπατώντας στα νύχια του μήπως και κλέψει δέκα πόντους ύψος και τον βγάλουν ικανό για πυροσβέστη.

Κι ύστερα, στην σύνταξη, που έκοβε και κόλλαγε τα αγαπημένα τραγούδια του κι έγραφε χειρόγραφα τα κείμενά του, για να συνθέσει τα τρία του βιβλία.

Δεν του το είχα πει ποτέ, οπότε του το λέω τώρα.

Φάνη, ήσουν πρώτα και πάνω από όλα Ρωμιός. Από το εργοστάσιο στο περίπτερο κι έπειτα σβήνοντας φωτιές στα αμπάρια των πλοίων.... Γάτος Πελοποννήσιος που αλώνισες μια ρημαγμένη χώρα κι έπειτα

καπέλο και μ' έβγαζες βόλτα με τον ηλεκτρικό να μου δείξεις την Αθήνα. Και στο γυρισμό έκανες έτσι και κατέβαινες απότομα σε προηγούμενη στάση να δεις αν θα εφαρμόσω όσα μου μαθες. Κι εγώ κατέβαινα δασκαλεμένος σωστά στην επόμενη στάση και σε περίμενα νάρθεις να με μαζέψεις.

Μόνο τα βράδια του χειμώνα που έτριβες το πόδι που είχε λαβωθεί από σφαίρα στον Κλέφτη δεν ήθελες πολλά, αλλά, με έδιωχνες να πάω στην γιαγιά μου τη Χρυσούλα.

Τα καλοκαίρια που παραθερίζαμε στον Ωρωπό, μας έπαιρνε η Χρυσούλα στην παραλία να φάμε σουβλάκια, να φάμε και να δούμε την πανσέληνο. Εσύ δεν το ήθελες το δυνατό φεγγάρι. Φαίνονται πολλά έλεγες. Δεν σε κρύβει το σκοτάδι με τέτοιο φεγγάρι και είναι επικίνδυνη η ενέδρα. Κι άμα σε πίεζα περισσότερο έλεγες «Εκάναν κι αυτοί ρε παιδάκι μου, αλλά κάναμε κι εμείς». Τόσα είπες μόνο για τον εμφύλιο και σήμερα μαζί σου παίρνεις τις ιστορίες που η γενιά σου δεν θέλησε να μοιραστεί με την δική μου. Δεν θυμώνω. Τα μυστικά εσείς οι Ρωμιοί δύσκολα τα μοιράζεστε. Καλή σας ώρα.

Μόνο θα σε αποχαιρετήσω με λίγους στίχους από το ποίημα Νεκρόδειπνος (1970) ενός άλλου Ρωμιού, γιατρού, του Τάκη του Σινόπουλου. Όπως κι εσύ, έτσι κι αυτός μήκη στον πόλεμο το σαράντα έξι και βγήκε το πενήντα ένα. Ήρθε κι αυτός στον Περισσό της Νέας Ιωνίας, άνοιξε το ιατρείο του και γράφοντας ποιήματα θέλησε να καταλάβει τα πέντε χρόνια του χαμού που σας σημάδεψαν. Έγραφε ποιήματα για να μην χρειαστεί ποτέ ξανά τα παιδιά σας και τα παιδιά των παιδιών σας να φοβηθούν το φεγγάρι.

[...]Σιγά-σιγά οι φωνές γαλήνεψαν.

Σιγά-σιγά, όπως ήρθανε, χαθήκανε.

Πήρανε το λαγκάδι, αέρας, χάθηκαν.

Στερνή φορά τους κοίταξα, τους φώναξα.

Στο χώμα εχώνευε η φωτιά κι' απ' τα παράθυρα έμπαινε -

Πώς μ' ένα αστέρι η νύχτα γίνεται πλωτή.

Πώς μες στην έρημη εκκλησιά, μ' άνθη πολλά

στολίζεται ο ανώνυμος, μυρώνεται ο νεκρός.[...]

Θεοφάνη Δεληγιάννη του Σπύρου και της Παναγιώτας -πολυμήχανε Ρωμιέ- τα παιδιά σου, τα αδέρφια σου, τα εγγόνια σου και οι φίλοι σου είναι κοντά σου και σου εύχονται Καλό Παράδεισο. Τα χρόνια που έρχονται θα σε κουβαλάμε -πολυτίμη σκευή- μες στην καρδιά μας.

Χρήστος Μαρτίνης

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΘΕΟΦΑΝΗ ΣΠ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ
πρώην Προέδρου του Συλλόγου
Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

12-6-2018

Σήμερα η Καντύλα, το αγαπημένο μας χωριό, αποχαιρετά ένα δικό της άνθρωπο, τον αγαπητό συμπατριώτη και πρώην πρόεδρο του Συλλόγου μας Θεοφάνη Δεληγιάννη.

Όταν ένας αξιόλογος άνθρωπος φεύγει από τη ζωή, συνηθίζεται από αρχαιοτάτων χρόνων, να εκφωνείται επικήδειος λόγος για τη ζωή, τη δράση και την προσφορά του, πόσω μάλλον για εκείνους τους ανθρώπους που πέρασαν απ' αυτόν τον κόσμο και άφησαν την σφραγίδα τους ανεξίτηλη.

Και τέτοιος ήταν ο Φάνης Δεληγιάννης.

Άνθρωπος αξιόλογος, ξεχωριστός, που λάτρευε την Καντύλα και το Σύλλογο.

Ήρθαμε λοιπόν όλοι σήμερα εδώ, οι φίλοι, οι συγγενείς, οι συνεργάτες σου στον Σύλλογο, αλλά και όλοι όσοι είχαν την τιμή και τη χαρά να σε γνωρίσουν, για να αποτίσουμε φόρο τιμής και εκτίμησης σε σένα, αγαπημένο μας πρόεδρε.

Ήσουν ένας δραστήριος άνθρωπος που μετά τη συνταξιοδότησή σου επιστρατεύθηκες, όπως χαρακτηριστικά έλεγες, να βοηθήσεις όσο μπορούσες το Σύλλογο του χωριού. Πάντα ήσουν παρών

σε όλες τις δραστηριότητες του χωριού μας.

Ανάπτυξες συγγραφικό έργο, αφιερωμένο στην Καντύλα μας, αφού το πρώτο είχε τίτλο «Μητέρα Κανδύλα» αλλά και στη λαογραφία του τόπου μας.

Πορεύτηκες στη ζωή σου με τιμιότητα, αξιοπρέπεια και αγάπη μαζί με την αείμνηστη σύντροφό σου Χρυσούλα, δημιουργώντας μια ωραία και άξια οικογένεια για την οποία καμάρωνες, δικαίως.

Τώρα φεύγεις για το μεγάλο ταξίδι!

Ως πρόεδρος του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών, προσωπικά εγώ και όλα τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου, σε αποχαιρετούμε ευχόμενοι ο Κύριος της Δόξης να σου χαρίσει τον Παράδεισό του.

Παναγ. Χρ. Ευσταθίου

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΜΕ ΟΙΚΙΑ

Σε απόσταση 5 χιλιομ. από την Αμαλιάδα και 1 χιλιομ. από τη θάλασσα, στην παραλία Ροβιάτας, πωλείται οικία 135 τ.μ. - 3 υπνοδωμάτια, 2 μπάνια, καθιστικό, κουζίνα, τζάκι, κεντρική θέρμανση και βοηθητικοί χώροι - αποθήκη, φούρνος, ψησταριά, πάρκινγκ στεγασμένο για 2 αυτοκίνητα, εντός κτήματος 16 στρεμμάτων με διάφορα οπωροφόρα και καλλωπιστικά δέντρα.

Τιμή ευκαιρίας.

Τηλ. 26220-61839, κιν. 6976-839143.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΕΟΦΑΝΗ ΣΠ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Αγαπητέ Φάνη Δεληγιάννη, σε αποχαιρετώ, σε τούτο το τελευταίο σου ταξίδι, πραγματοποιώντας την υπόσχεση που σου είχα δώσει πριν 30 και πλέον χρόνια.

Ελεύθερη ψυχή τώρα ταξιδεύεις μέσα στο φως, κλείνοντας έναν πλήρη κύκλο ζωής, περνώντας πια στον κύκλο της αιωνιότητας.

Συναντηθήκαμε πριν από 30 περίπου χρόνια στον Σύλλογο των Απανταχού Κανδυλιωτών Η ΠΡΟΟΔΟΣ, εσύ ως Πρόεδρος και εγώ, νεαρή τότε Φοιτήτρια, ως γραμματέας.

Αναπτύξαμε μια ιδιαίτερη σχέση μεταξύ μας που την έτρεφε η κοινή αγάπη για τον τόπο μας, την αγαπημένη μας Κανδύλα και τα σχέδιά μας να την κάνουμε σπουδαία, δυνατή, μεγάλη και διάσημη, εσύ με την εμπειρία της ζωής, εγώ με τον ενθουσιασμό της νιότης.

Κάποια στιγμή σε κάποιο συμβούλιο, μου ζητάς μια χάρη, που έγινε υπόσχεση: Όταν φύγεις από την ζωή να σου εκφωνήσω τον επικηδείο.

Θυμάμαι, γέλασα, και σου είπα γεμάτη απορία, τι λες τώρα.

Και να σήμερα, πιστή στην υπόσχεσή μου, έρχομαι εδώ να σε αποχαιρετήσω με δύο ταπεινά λόγια.

Η ιστορία της ζωής σου μέσα από τις διηγήσεις σου μοιάζει βγαλμένη μέσα από μυθιστόρημα.

Παιδί πολυμελούς οικογένειας, γιός του Σπύρου και της Παναγιώτας Δεληγιάννη, μέσα από τις φουρτούνες του πολέμου της κατοχής

και της φτώχειας, αναζητάς μια καλύτερη ζωή- όπως έκαναν άλλωστε οι περισσότεροι της γενιάς σου- στην πρωτεύουσα.

Θυμάμαι χαρακτηριστικά να μου περιγράφεις τον τρόπο άφιξής σου στην Αθήνα, με ένα φορτηγό που μετέφερε στάρι.

Όμως αυτό, με ό,τι συνεπάγεται, δεν αποτέλεσε εμπόδιο για τα όνειρά σου.

Μετέτρεψες τις δυσκολίες σε προκλήσεις και κατάφερες να φθάσεις αρκετά υψηλά.

Τα όνειρα όταν υποστηρίζονται αληθινά γίνονται έργα και πράξεις και οι άνθρωποι μεγαλουργούν.

Παράλληλα με την εργασία σου, την οποία αναβαθμίζεις με κάθε τρόπο, σκληρή δουλειά και επιπλέον επιμόρφωση, δημιουργείς μια υπέροχη οικογένεια με την σύντροφό σου Χρυσούλα και δύο καταπληκτικά παιδιά και 4 υπέροχα εγγόνια.

Θα αναφέρω την φιλομάθειά σου, την αγάπη σου σε κάθε τι πνευματικό, την γάπη για πρόοδο, την αγάπη για την οικογένειά σου και την στήριξη προς τα μέλη της που δεν ήταν μόνο τα παιδιά σου.

Την ξεχωριστή αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα σου και την βοήθεια προς αυτή και του συμπατριώτες σου.

Έτρεχες να βοηθήσεις, χωρίς ποτέ να υπολογίζεις τον κόπο, τρεφόμενος από την χαρά που σου έδινε το καλό αποτέλεσμα της πράξης σου.

Σημαντικό έργο, στο οποίο αξίζει να αναφερθώ, η σημαντική σου συνδρομή στην συγγραφή του έργου 'Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ', με τον ιστορικό Θάνο Βαγενά.

Το έργο αυτό, απαίτησε πάρα πολλές ώρες σκληρής εργασίας, για να έρθει αυτό το αποτέλεσμα, βαριά κληρονομιά για μας και τις ερχόμενες γενιές. Επίσης η οργάνωση

του πρώτου Συνεδρίου των Αποδήμων Κανδυλιωτών και γενικότερα η συνεισφορά σου στον Σύλλογό μας, μοναδική, κυρίως κατά την διάρκεια της θητείας σου ως Προέδρου του Συλλόγου.

Έτρεξες, τακτοποιήσες, οργάνωσες, κτύπησες πόρτες πολιτικών για να ζητήσεις βοήθεια, ταξίδεψες και πρόσφερε με περισσή αγάπη, πράγματα που θα μένουν βαριά κληρονομιά στον τόπο μας, στον σύλλογό μας.

Αξίζει επίσης να αναφερθώ στην ιδιαίτερη πνευματική σχέση που είχες αναπτύξει με τον ΑΕΙΜΝΗΣΤΟ ΚΩΣΤΑ ΒΙΡΒΟ, πεθερό του γιού σου Σπύρου Δεληγιάννη, και τον ενθουσιασμό με τον οποίο μου μετέφερες τις ατελείωτες πνευματικές συζητήσεις σας τα καλοκαίρια στον Ωρωπό.

Τώρα, μέρα μεσημεριού, μέρα θεριστή όπως λένε στον τόπο μας, φεύγεις πλήρης ημερών και εμπειριών ζωής για τις γειτονιές των Αγγέλων.

Η σύζυγός σου, η αγαπημένη σου Χρυσούλα σε καρτερεί να συνεχίσετε το κοινό σας ταξίδι στην αιωνιότητα πια ..

τα παιδιά, τα εγγόνια σου, οι συγγενείς σου οι φίλοι σου και όσοι είμαστε σήμερα εδώ, σε αποχαιρετούμε, με ένα στίχο του αγαπημένου σου

Κώστα Βίρβου που σε καρτερά και αυτός να συνεχίσετε την ανάλυση των στίχων του **θάρρω μανούλα αν σε θρω κοντά σου να πλαγιάσω και όπως εσύ ησυχασες και γω να ησυχάσω.**

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της αττικής γης που επέλεξε να σε σκεπάσει.

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ, εκλεκτέ συμπατριώτη.

Ελένη Β. Οικονομοπούλου

ΑΘΑΝΑΣΙΑ Χ. ΚΟΥΝΟΥΣΒΕΛΗ (ΕΤΩΝ 26)

ΧΑΜΟΓΕΛΑΣΤΕ ΜΟΥ ΑΓΓΕΛΕ... 17/3/2018 οι καρδιές όλων μας γίνονται κομμάτια. Πόνος, θλίψη.. Στάθηκες δυνατή και πάλεψες. Από τη πρώτη στιγμή μέχρι και την τελευταία, το χαμόγελο σου δεν έσβησε απ' τα χείλη σου.. και τώρα για που το βάλεις, καρδιά μου; Άδικος ο χαμός σου.. τα λόγια μας φτωχά, ο πόνος μας μεγάλος. Να προσέχεις ΨΥΧΗ μου.. Το χαμόγελο σου οδηγός μας και η δύναμη σου δύναμή μας. Καλό παράδεισο ΑΓΓΕΛΕ μου. Ίσως εκεί να είναι καλύτερα. ίσως εκεί να μην πονάς. Κανείς δε ξέρει. ΜΟΝΟ ΕΣΥ ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ. Σ' ΑΓΑΠΑΜΕ ΠΟΛΥ, ΧΑΜΟΓΕΛΑΣΤΕ ΜΟΥ ΑΓΓΕΛΕ. Ο Θεός να αναπαύσει την ψυχούλα σου- την ψυχή ενός ΑΓΓΕΛΟΥ. ΜΟΥ ΛΕΙΠΕΙΣ ΠΟΛΥ ΞΑΔΕΡΦΟΥΛΑ ΜΟΥ.

**Η ΞΑΔΕΡΦΗ ΣΟΥ
ΒΑΡΒΑΡΑ Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΝΗ ΧΑΛΚΙΑ

23 Οκτώβρη έφυγε από τη ζωή ο Φάνης Χαλκιάς από τα Ταρσινά. Ο Φάνης ήταν σύζυγος της αδερφής μου Βαρβάρας, φιλήσυχος άνθρωπος και αγαπητός στο χωριό του και ψάλτης στην εκκλησία. Με τη Βαρβάρα είχανε τρία κορίτσια παντρεμένα με οικογένειες.

Η μία τους κόρη ήταν άτυχη στη ζωή της. Τη βρήκε η αγιάτρευτη αρρώστια και χάθηκε στο άνθος της ζωής της, στα 38 της χρόνια. Για καλή της τύχη η Βαρβάρα και οι δύο κόρες της ήταν μαζί της, δίπλα της, δεν έμεινε τελείως μόνη της.

Αγαπητέ Φάνη σε χαιρετήσαμε με μεγάλη συγκίνηση. Να είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκέπασε και εμείς, όσο ζούμε, θα σ' έχουμε στη σκέψη μας και θα σε θυμόμαστε. Με συγκίνηση σε χαιρετώ για πάντα.

Μαρίνος Βαρδουνιώτης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΙΟΡΔΑΝΗ (ΚΟΥΣΜΠΙΑΛΗ)

Η Παναγιώτα που έφυγε από κοντά μας την 1η του Μάη του 2018, ήταν το δεύτερο από τα δέκα παιδιά του Κωσταντάκη και της Χρύσως του Κούτουλα (Κούσμπιαλη).

Γεννήθηκε τα Χριστούγεννα του 1933 και, παιδούλα ακόμα, έφυγε μετά τον πόλεμο για την Αθήνα όπου και εντάχθηκε στη χορεία των υπηρετριών.

Αρχές της δεκαετίας του 1950 παντρεύεται το Μιχάλη τον Ιορδάνη* και αποκτούν θυρωρείο επί της οδού Κηφισίας κοντά στον Άγιο Δημήτρη.

Την Παναγιώτα θα τη θυμούνται, αφού, σχεδόν, όλοι οι συγγενείς, οι γείτονες και οι γνωστοί πέρασαν - τα θάρβαρα μα ελπιδοφόρα εκείνα χρόνια - από το θυρωρείο και έτυχαν της φιλοξενίας της.

Φιλότιμη στο έπαρκο διέθετε το κρεβάτι της και αυτή κοιμόταν στο πάτωμα.

Αρχοντικά φιλόξενη πρόσφερε τη μπουκιά της και ας έμενε νησιτική.

Μόνιμη έγνοια της να μη βα-

ροκαρδίσει όσους πέρναγαν από το φτωχικό της.

Τα τελευταία χρόνια υπό το άχθος των γηρατειών και καθηλωμένη στην αναπηρική καρέκλα έδειχνε να υποφέρει, μα το χωριό δεν το ξέχασε ποτέ.

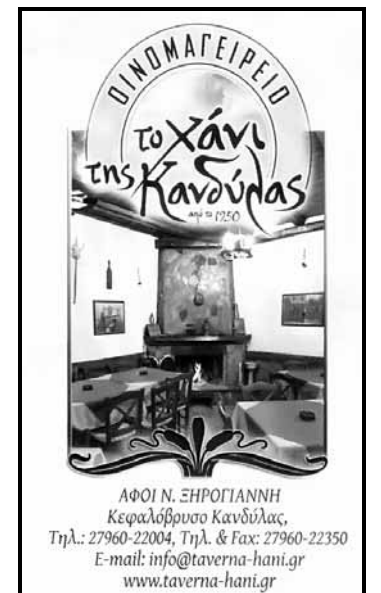
Για όλα τα παραπάνω, μα και ιδιαίτερα για τα χωρατά της και το αρχοντικό της γέλιο, θα μείνει για πάντα στην καρδιά μας.

Στον μονάκριβο γιο της και σι' αδέρφια της, που σχεδόν όλα βρίσκονται στα ξένα,

**Θερμά συλλυπητήρια
Ο ξάδερφος Βασίλης Παναγιάρας**

* Οι παλαιότεροι θα θυμούνται τον άντρα της το Μιχάλη, αφού κάθε καλοκαίρι, τις δεκαετίες 1950 και 1960, αλλά και αργότερα, ερχόταν στο χωριό.

Ήταν πάντοτε περιποιημένος με μαντιλάκι στο πέτο και σε απόλυτη σύμψνοια με τους πότες και γλεντοκόπους της εποχής.

ΑΦΟΙ Ν. ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗ
Κεφαλόβουσο Κανδύλας,
Τηλ.: 27960-22004, Τηλ. & Fax: 27960-22350
E-mail: info@taverna-hani.gr
www.taverna-hani.gr

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Μ. ΙΟΡΔΑΝΗ

Από το Σαν Φρατζίσκο των ΗΠΑ και από τ' αδέρφια της Παναγιώτας Μ. Ιορδάνη, πήραμε και δημοσιεύουμε το παρακάτω κείμενο (ποίημα) εις μνήμη της.

Επίσης, τ' αδέρφια της Παναγιώτας Πάνος και Βαγγέλης Κ. Κούτουλα και ο γιος της Παύλος Μ. Ιορδάνης προσφέρουν στο Σύλλογο, για τη μνήμη της, το ποσό των 250,00 ευρώ.

**ΣΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**

Αδελφούλα μου γλυκιά και πολύ παιδεμένη, το δάκρυ σου κορόμηλο γλυκύτατό σου μένει.

Κάθισα και σκέφτηκα το δάκρυ πού πηγάζει; είναι αστέρευτη πηγή, κλάψε και μη σε νοιάζει.

Πρωτομαγιά μας έφυγες καημένη αδελφούλα, που ήσουν το στήριγμα σαν δεύτερη μανούλα.

Πόρτες σε περιμένουνε πάρα πολύ μεγάλες,

(ΚΟΥΣΜΠΙΑΛΗ)

και οι άγγελοι σου φύλακες με ανοιχτές αγκάλες.

Τις στενοχώριες μας δεν τις γιαιτρεύουν οι αναμνήσεις που έρχονται ξανά, ευτυχώς που η μνήμη μας παίζει παιχνίδια και ώρες-ώρες τις ξεχνά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αδελφή θα μας λείψεις, δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Δεν θα ξεχάσουμε τις δυσίες που έκανες για τα αδέρφια σου και για πολλούς άλλους.

Δεν θα ξεχάσουμε το χαμόγελό σου και την καλοσύνη σου, που θα μας συνοδεύει για το υπόλοιπο της ζωής μας.

Σε ευχαριστούμε, αδελφή, και καλό Παράδεισο.

Για τ' αδέρφια
Βαγγέλης Κ. Κούτουλας

Φαρμακείο

Dr.ssa Χρυσούλα Μ. Δεληγιάννη

4^ο Χλμ Ε.Ο. Τρίπολης-Πύργου
Χάνια Σκοπής 22100

chrysoula_deligianni@yahoo.com

τηλ: 2710.411144 | κιν: 6973934984 | 6979264050

**ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ - ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΑΚΩΣΕΩΝ
TAPING - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΠΕΛΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΤΣΑΓΡΗΣ

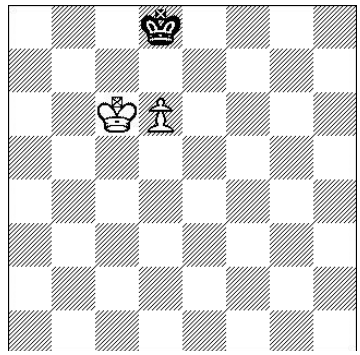
ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 140, ΑΘΗΝΑ (έναντι ΠΕ.ΔΥ.)
ΤΗΛ./FAX: 210 6447800. 210 6411126 ΚΙΝ. 6936 447800

e-mail: gtsag@hotmail.com

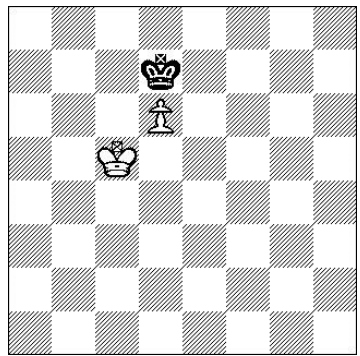
ΔΕΧΕΤΑΙ: Κατόπιν ραντεβού 9πμ - 9μμ

ΣΚΑΚΙ

(Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

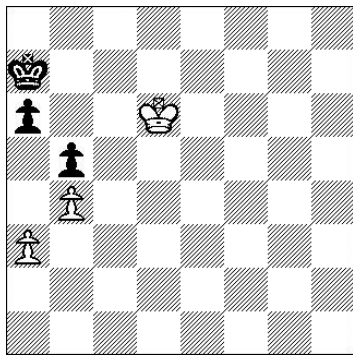
Στο Διάγραμμα 1, τα Μαύρα, παίζοντας 1... Ργ8, μπαίνουν απέναντι στο Λευκό Ρουά. Έχουν την «οποζισιόν». Μετά από την απάντηση 2. δ7+ Ρδ8 τα Λευκά υποχρεώνονται με την κίνηση 3. Ρδ6, να δημιουργήσουν θέση Πατ, ή να δώσουν το πόνι. Ενώ αντίθετα, αν ο' αυτή τη θέση η πρώτη κίνηση είναι των Λευκών, τότε τα τελευταία παίζοντας 1. δ7 δεν αφήνουν τον μαύρο Ρουά να καταλάβει την «οποζισιόν» και μετά από το 1... Ρε7 2. Ργ7 το πόνι προάγεται. Από αυτό το παράδειγμα βγαίνει το συμπέρασμα, ότι εάν ο μοναχικός Ρουά καταλαμβάνει την θέση «οποζισιόν», η παρτίδα είναι νούλα. Επίσης, εάν το πόνι προχωρεί στην προτελευταία οριζόντια με Σαχ, η παρτίδα είναι νούλα. Ενώ εάν το πόνι φθάσει στην προτελευταία οριζόντια χωρίς Σαχ, τότε προάγεται. Ο κανόνας της «οποζισιόν» καθορίζει την στάση του μοναχικού Ρουά και στην περίπτωση που το πόνι έχει φθάσει στην έκτη οριζόντια γραμμή (το μαύρο πόνι στην τρίτη) και ο Ρουά του χρώματος του πονιού είναι πίσω του. Σε αυτήν την περίπτωση, ο μοναχικός Ρουά πρέπει να κάνει τέτοιους ελιγμούς, ώστε την στιγμή που ο Ρουά της ισχυρότερης πλευράς θα φθάσει στην έκτη (τρίτη) οριζόντια, να καταλάβει την θέση «οποζισιόν».

Στη θέση αυτή είναι νούλα ο-ποιοι και αν παίζει!

1. Ρδ5 Ρδ8 (μοναδική κίνηση). (Εάν 1... Ργ8; τότε 2. Ργ6! και ο Λευκός Ρουά καταλαμβάνοντας την «οποζισιόν» εξασφαλίζει την νίκη). 2. Ργ6 (ή Ρε6) Ργ8 (ή Ρε8) 3. δ7+ Ρδ8. Νούλα. Αν τα Μαύρα παίξουν 1... Ρδ8 (και όχι 1... Ργ8; 2. Ργ6) 2. Ρδ5 Ρδ7 3. Ρε5 Ρδ8! 4. Ρε6 Ρε8. Νούλα.

Εάν το πόνι βρίσκεται ακόμα πιο μακριά από το τετράγωνο προαγωγής, (το λευκό στην πέμπτη οριζόντια, ή τέταρτη, ή τρίτη, δεύτερη και το μαύρο στην τέταρτη, πέμπτη, έκτη ή έβδομη οριζόντια) και τότε ο μοναχικός Ρουά πρέπει να κάνει ελιγμούς για να έχει στην κατοχή του την «οποζισιόν» και να αναγκάσει έτσι τον αντίπαλό του να κινήσει το πόνι, και σε καμία περίπτωση να μην επιτρέψει στον Ρουά να μπει μπροστά από το πόνι. Αντίθετα, η ισχυρότερη πλευρά, πρέπει να μην προωθήσει το πόνι, αλλά να δραστηριοποιήσει πρώτα τον Ρουά. Όπως πολύ επιτυχημένα παρατήρησε ο Ρώσος θεωρητικός Ν. Γκριγκόριεφ, ο Ρουά της ισχυρότερης πλευράς δεν πρέπει να «σπρώχνει» το πόνι, αλλά να το «οδηγεί». Δηλαδή, πρέπει πάντα να είναι μπροστά από το πόνι και να απωθεί τον Ρουά του αντιπάλου, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την προαγωγή του πονιού.

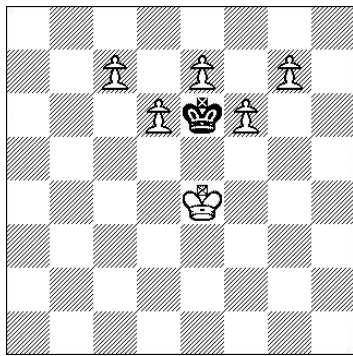
Σε αυτή τη θέση τα Λευκά εκ πρώτης όψεως φαίνεται να κερδίζουν χωρίς κόπο, αποθώντας τον Ρουά του αντιπάλου με την κίνηση 1. Ργ7 και αν τώρα 1... Ρα8 τότε 2. Ρδ6 κερδίζοντας και τα δύο πόνια. Αλλά τα μαύρα παίζουν 1... α5! Τώρα μετά το 2. βχα, θα δημιουργηθεί γνωστή θέση νούλας: Ο Μαύρος Ρουά θα ξεκινούσε για την γωνία, αδιαφορώντας για το πόνι β5.

Αλλά τα Λευκά δεν αποδέχονται την θυσία και τα ίδια κάνουν θυσία πονιού που τους χαρίζει την νίκη: 1. Ργ7 α5! 2. α4!! βχα 3. β5! α3 4. β6+ Ρα6 5. β7 α2 6. β8=Β α1=Β 7. Βδ6 Ματ.

Θα αναφέρουμε εδώ έναν ενδιαφέροντα υπολογισμό που έκανε ο ματρ Βαϊνστάϊν. Ο υπολογισμός αυτός δείχνει πόσες απεριόριστες δυνατότητες υπάρχουν μόνο στα φινάλε με πόνια. Στην περίπτωση 2 Ρουά και ενός πονιού, υπάρχουν 170.000 θέσεις! Ενώ όταν και οι δύο έχουν από έναν Ρουά και ένα πόνι, υπάρχουν 7.400.000 θέσεις!

Συνεχίζουμε με διάφορα παραδείγματα που βοηθούν να κατανοήσουν ειδικά οι νέοι που θέλουν να ασχοληθούν με το σκάκι, την ομορφιά του παιχνιδιού.

Άλλωστε, πολλοί αναγνώστες της στήλης ζητούν να αναφέρουμε διάφορα απλά και διδακτικά παραδείγματα, όπως αυτά παρακάτω.

Πρόκειται για το γνωστό πρόβλημα του Γκόφμαν που δεν είναι δύσκολο, απλώς σημείο αναφοράς είναι τα 2 λεπτά της ώρας που χρειάστηκε ο ηλεκτρονικός υπολογιστής να το λύσει. Εσείς πόσο χρόνο χρειάζοσαστε;

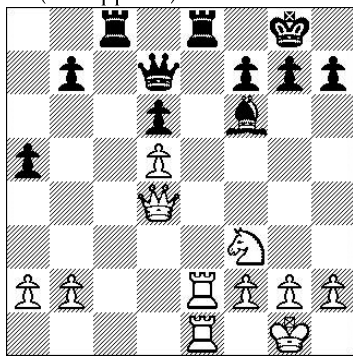
Δεν είναι δύσκολο να γίνει αντιληπτό, ότι η προαγωγή του πονιού σε Βασίλισσα δεν λύνει το πρόβλημα. Παράδειγμα: 1. ε8=Β+ Ρχζ6 2. η8=Β Πατ.

Τα πόνια πρέπει να προαχθούν σε κομμάτια, αλλά σε ποια; (Το Ματ γίνεται σε 3 κινήσεις): 1. ε8=Α! Ρχζ6 2. η8=Π! Ρε6 3. Πη6 Ματ.

Θα δούμε τώρα ένα παράδειγμα όπου η Βασίλισσα θυσιάζεται συνεχώς σε πέντε (!) κινήσεις αλλά τα Μαύρα δεν επωφελούνται, για τον απλούστατο λόγο ότι θα χάσουν την παρτίδα. Στο τέλος όμως αποφασίζουν να σταματήσουν την αντίσταση.

Από μία παρτίδα: Λευκά: (Γ. Άνταμς) Ρη1, Βδ4, Πε1, Πε2, Ιζ3, Σα2, β2, β5, ζ2, η2, θ2 (11 κομμάτια)

Μαύρα: (Κ. Τόρρες) Ρη8, Βδ7, Ργ8, Πε8, Αζ6, Σα5, β7, δ6, ζ7, η7, θ7 (11 κομμάτια)

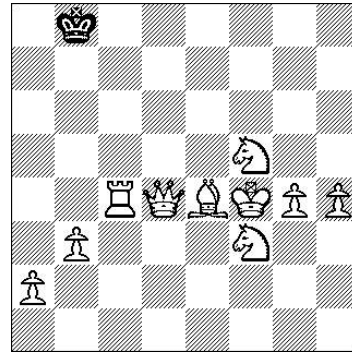

Παίζουν τα Λευκά και κερδίζουν

1. Βη4! Βδ5 (εάν 1... Βδ8 2. Βχγ8 Βχγ8 3. Πκε8 Βχε8 4. Πκε8 Ματ) 2. Βγ4 Βδ7 3. Βγ7!!! Βδ5 4. α4! Βχα4 5. Πε4! Βδ5. Η Μαύρη Βασίλισσα στριφογυρίζει μεταξύ των δ7 και α4, όμως με το επόμενο χτύπημα τα Λευκά αφαιρούν την ελευθερία της κινήσεώς της: Βχβ7!! και τα Μαύρα εγκαταλείπουν.

Σε προηγούμενο σημείωμά μας είχαμε αναφερθεί σε προβλήματα - εικόνες ή σχετικά με μεγάλα ιστορικά γεγονότα. Πρόβλημα - εικόνα είναι και το ακόλουθο (διάγραμμα 6), το λεγόμενο «σπαθί του Δαμοκλέους». Αυτό το συνέταξε ο Ρώσος αξιωματικός του Ναυτικού J. Σουμποϊ.

Λευκά: Ρζ4, Βδ4, Πγ4, Αε4, Ιζ3, Ιζ5, Σα2, γ3, η4 και θ4 (10 κομμάτια)

Μαύρα: Ρδ8 (1 κομμάτι)

Όπως βλέπετε, η τοποθέτηση των κομματιών των Λευκών υπενθυμίζει το σπαθί. Αυτό, μοιραία στέκεται πάνω από τον Μαύρο Βασιλιά. Πώς λύνεται αυτό το πρόβλημα; Αν η κίνηση ήταν των Μαύρων, τότε αυτά χαρούμενα θα φώναζαν Πατ! Φυσικά, η πραγματικότητα είναι διαφορετική: Ματ σε 3 κινήσεις. 1. Πγ6! Ρδ7 2. Ιδ6 Ρα8 3. Πγ8 Ματ. Οι αυστηροί κανόνες των προβλημάτων στο σκάκι απαιτούν, τα προβλήματα να λύνονται μόνο με ένα τρόπο. Όμως αυτό το αστέιο πρόβλημα έχει και άλλες λύσεις. Προσπαθήστε να τις βρείτε.

Ακολουθεί μια σπουδή για φινάλε, που έγινε από δύο αδελφούς, τους Ρώσους Α. και Κ. Σαρίτσεβ.

Λευκά: Ρδ7, Σγ7 (2 κομμάτια)

Μαύρα: Ρζ3, Αθ7, Σθ7 (3 κομμάτια)

Παίζουν τα Λευκά και επιτυγχάνουν ισοπαλία! Δύσκολα μπορεί κανείς να φανταστεί την κίνηση 1. Ργ8!! που είναι η μοναδική για να δώσει διέξοδο στα Λευκά για ισοπαλία. Τα Λευκά πρέπει οπωσδήποτε να ανταλλάξουν το πόνι τους με αυτό του αντιπάλου. Πώς όμως θα γίνει αυτό; Εάν π.χ. παιχτεί 1. γ8=Β τότε 1... Αζ5+ 2. Ργ7 Αχγ8 3. Ρχγ8 β5 και το πόνι των Μαύρων φεύγει για να γίνει μία ωραία Βασίλισσα. Δεν βοηθάει και το 1. Ρδ6 εξαιτίας του 1... Αζ5 2. Ργ5 Αγ8. Βέβαια, ο Λευκός Βασιλιάς καθυστερεί από το πόνι, όμως είναι σε θέση να το φτάσει: 1... β5 2. Ρδ7! β4 3. Ρδ6 Αζ5 4. Ρε5!! Μετά το 4... Αγ8 5. Ρδ4 και το φινάλε δεν θέλει εξηγήσεις.

Στο παρακάτω πρόβλημα που ακολουθεί, θα δούμε πώς ένας έξυπνος τρόπος να κάνουμε χρήση ενός Πύργου αποφέρει μία εύκολη νίκη για τα Λευκά.

Λευκά: Ρη1, Βθ7, Πθ1, Πγ1, Σα2, γ3, ε4, ζ2, η2 και θ2 (10 κομμάτια)

Μαύρα: Ρζ8, Βε5, Πα8, Ρδ8, Ιγ6, Σα7, β6, δ4, ε7 και η6 (10 κομμάτια)

Παίζουν τα Λευκά και κερδίζουν.

(Η λύση στο επόμενο φύλλο).

Λύση προηγούμενου φύλλου: 1. Βχδ6+!! ηχδ6 2. Πη8 Ρθ7 3. Πη3-η7 Ματ.

Δημ. Λεβιδιάς

ΤΟ ΚΑΝΤΥΛΑΪΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Αυτός που έχει χάσει τους γονείς του και μένει χωρίς κανένα προστάτη.
- «Σε βοηθάνε, λυγερή, και φαίνεσ'...».
- Η άνοιξη των αρχαίων (αντιστρ.) - Των νεκρών είναι αιωνία (γεν.).
- Τα σερνικά (καθαρ.) - Φράση: «Πρέπει να τον πας με τα ...του», δηλαδή με τις συνθήκες του, με τα χούγια του.
- Τα δόντια (καθαρ., αντιστρ.) - Τα αποτελούσαν μετά τον εμφύλιο ένοπλοι «εθνικόφρονες» πολίτες (αρκτικόλ., αντιστρ.).
- Ιπτάμενα αντικείμενα αγνώστου ταυτότητας (αρκτικόλ.) - Έτσι έλεγαν οι παλαιοί και τον άνθρωπο που δεν του έλειπε τίποτα (με άρθρο).
- «Ευγένιος Ο' ...» Αμερικανός νομπελίστας θεατρικός συγγραφέας - Αρέσει σ' αυτούς που έχουν γερά δόντια (αντιστρ.) - Δικά σου (καθαρ.).
- Μ' αυτή μετράγαμε το μούστο ή το κρασί οι παλαιοί (με άρθρο).
- Το πότισμα (καθαρ.) - Έχουμε και ψυχολογική τέτοια.
- Ατέλειωτο ...έλος - Καίει τα τρυφερά βλαστάρια και τα άνθη των φυτών (αντιστρ.).
- Αυτή πέθανε από τη στενοχώρια της: «Πήγε...» (αντιστρ.) - Έτσι αναφέρεται ο άλλοτε βάλτος της Καντύλας (αντιστρ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Γυναίκα με μειωμένες, λόγω μεγάλης ηλικίας, τις σωματικές και πνευματικές δυνάμεις της.
- Αυτή δεν διακρίνεται για την κακία της.
- Αυτοί έχουν καμηούς και στενοχώριες.
- Τα μισά από τα ...τρία - Αριθμητικό ουδέτερο - «Μου 'ρθε μια...», έλεγαν οι παλαιοί μας, όταν είχαν ζάλη ή σκοτοδίνη.
- Αρχικά εταιρείας - Αγγλική άρνηση - Η λέξη αυτή λέγεται και για τον τελείως τυφλό: «έχει τα μάτια...» (αντιστρ.).
- Αυτός υπάρχει σχεδόν σε κάθε χωριό να σατιρίζει, έμμετρα, γεγονότα ή καταστάσεις.
- Ατέλειωτη ...φωνή - Υποκοριστικό ανδρικού ονόματος, αλλά και φίλος των οιονοπνευματικών (με άρθρο).
- Μ' αυτό τελειώνουν προσευχές - Από τα ...σκαλιά αυτά λείπουν τα μισά (αντιστρ.) - Αναφορική αντωνυμία της αρχαίας.
- Είχε κι αυτή το λιοντάρι της (γεν.) - «Σαν τ' ...» σα δυο λιθάρια.
- Γιος του Πόντου και πατέρας των Νηρηίδων (με άρθρο) - Σχετικά μεγάλη έκταση χωραφιού (ουδ., αντιστρ.).
- Όταν επικρατήσει, δημιουργεί δίκαιο (γεν., αντιστρ.).

Δ.Λ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ

Προς

την κ. Μαρία Δεληγιάννη - Εικοσιδέκα

Αγαπητή Μαρία, καίτοι καθυστερημένα, ο Κώστας Ι. Μανιάτης και εγώ ήθελαμε να σου στείλουμε ένα Μεγάλο Ευχαριστώ για τα όσα έργα έκανες στο χωριό μας και ειδικά για την εγκατάσταση του δικτύου υδρεύσεως.

Νοιώθουμε περήφανοι όταν ακούμε από πατριώτες, οι οποίοι εγύρισαν στον Καναδά μετά από διακοπές στο χωριό, να λένουν γεια στα χέρια της Μαρίας για όσα έκανε στο χωριό και ιδιαίτερα για το καθαρό, διαυγές νερό.

Πρώτη φορά ήμασταν ένα ποτήρι νερό από την θρύση του σπιτιού μας και το ευχαριστηθήκαμε, χωρίς να αισθανόμαστε την κακοσμία και να βλέπουμε την αλλαγή του χρώματος του νερού. Περισσότερο είδαν τη διαφορά τα σπίτια του κάτω μέρους του χωριού, τα οποία, πριν να γίνει το νέο δίκτυο, κάποιες ώρες της ημέρας, δεν είχαν καθόλου νερό.

Τώρα, πίνουν ένα ποτήρι νερό και το ευχαριστούνται.

Ευχόμαστε να βρεθούν και άλλοι και να κάνουν ακόμη περισσότερα.

Οι πόροι από τον κρατικό κορβανά πάντοτε υπήρχαν και υπάρχουν, αρκεί κάποιος να δειλθεί να τα ζητήσει.

Και πάλι ΜΠΡΑΒΟ ΣΟΥ! ΜΑΡΙΑ.

Μετά εκτιμήσεως

Κωνσταντίνος Ι. Μανιάτης και Κωνσταντίνος Β. Χουντάλας. (Κλίκα)

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Η Επιτροπή οργάνωσης και λειτουργίας του Λαογραφικού Μουσείου «Ζωοδόχος Πηγή» Κανδύλας εκφράζει και μέσω της εφημερίδας μας, τις θερμές ευχαριστίες της προς τους καθηγητές και τους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου Λεβιδίου που επισκέφθηκαν το Φεβρουάριο το Μουσείο, καθώς και τους δασκάλους και τους μαθητές του Δημοτ. Σχολείου και του Νηπιαγωγείου Κανδύλας για την επίσκεψή τους σ' αυτό την 18 Μαΐου, Διεθνή Ημέρα Μουσείων.

Τα εκθέματα του μουσείου, αν και δεν είναι πολλά ακόμη και δεν έχουν λάβει την οριστική θέση τους στο χώρο, τράβηξαν - όπως λέει η Επιτροπή - το ενδιαφέρον των μαθητών, οι οποίοι εντυπωσιασμένοι, ρωτούσαν να μάθουν για τη χρήση τους, για τον τρόπο κατασκευής τους κλπ. και προσπαθούσαν να κατανοήσουν τις ανάγκες των πα-

λαιών ανθρώπων και τα μέσα που είχαν για να τις αντιμετωπίζουν.

Από τα σχολεία του χωριού μας πήραμε και το παρακάτω ευχαριστήριο γράμμα προς την Επιτροπή του μουσείου:

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ & ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

ΣΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων, την Παρασκευή 18 Μαΐου 2018, το Δημοτικό Σχολείο και το Νηπιαγωγείο Κανδύλας επισκέφθηκαν το νεοσύστατο Λαογραφικό Μουσείο του χωριού μας. Μας υποδέχτηκαν και μας ξενάγησαν στον χώρο, οι εκπρόσωποι του Μουσείου κ. Κωνσταντίνος Δεληγιάννης, και η κ. Βαρβάρα Κατραλή. Αρχικά είδαμε τα εκθέματα του Μουσείου και ανατρέξαμε στον πλούτο της λαϊκής μας παράδοσης. Στη συνέχεια, τα παιδιά, εμπνευσμένα από τον χώρο,

αποτύπωσαν με ζωγραφική και κολλάζ την εμπειρία που αποκόμισαν. Τα δημιουργήματα των μικρών μαθητών παρέμειναν στο Μουσείο για να συνθέσουν μια ξεχωριστή γωνιά. Ακολούθησαν παραδοσιακά παιχνίδια μέσα στον χώρο του Μουσείου, στο πνεύμα της λαϊκής μας παράδοσης. Η επίσκεψη έληξε με κέρασμα των μαθητών από τις εκπροσώπους, με τραγούδια και πολλή χαρά. Ευχαριστούμε θερμά τις κυρίες που μας φιλοξένησαν και συγχάριουμε όλους όσοι εργάστηκαν και πήραν την πρωτοβουλία για την ίδρυση του Λαογραφικού Μουσείου Κανδύλας

Η προϊσταμένη & οι δάσκαλοι του Δημοτικού
Εικοσιδέκα Ιωάννα Παλάντζας Χρήστος Τσιμπίδη Κωνσταντίνος και οι μαθητές τους
Η προϊσταμένη Νηπιαγωγός
Σκαβέντζου Γεωργία και οι μαθητές της

Από την κίνηση των Καντυλαϊκών Συλλόγων του Εξωτερικού

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΡΟΝΤΩ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2018 - 2019

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου μας ευχόμαστε σε όλους καλό καλοκαίρι, καλό ταξίδι για όσους θα ταξιδέψουν για τις καλοκαιρινές διακοπές και καλή επιστροφή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ετοιμάσει το ακόλουθο πρόγραμμα για το 2018 -2019:

ΤΟ ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΟ ΠΙΚ-ΝΙΚ

Την Κυριακή 8 Ιουλίου 2018 και ώρα 10:00 η Παναρκαδική Ομοσπονδία Καναδά μας προσκαλεί στο καθιερωμένο Πικ-νικ που θα γίνει στο Panarcadian Park Innisfil, Ontario . Μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της Παναρκαδικής για περισσότερες πληροφορίες στο www.panarcadian.ca.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΝΔΥΛΑΪΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

Για το Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου 2018 και ώρα 6 μ.μ. το Δ.Σ. προγραμματίζει μια Ελληνική Βραδιά με μεζεδάκια , ουζάκι , φαγητό και με ζωντανή μουσική που θα γίνει στο Αρκαδικό Σπίτι στο 450 Danforth Avenue, Toronto.

Ελάτε να περάσουμε μια όμορφη βραδιά. Η τιμή εισιτηρίου είναι \$20 το άτομο.

Για να προμηθευθείτε εισιτήρια, επικοινωνήστε με το Δ.Σ. ή στείλετέ μας e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Συλλόγου: KandyLATO@gmail.com, μέχρι της 22ας Σεπτεμβρίου 2018

Δεν θα στείλουμε άλλη γραπτή ενημέρωση για αυτήν την εκδήλωση.

Η ΠΑΡΕΛΑΣΗ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Η παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 28 Οκτωβρίου και ώρα 1 μ.μ. στην οδό Ντάφορθ. Όλοι είστε ευπρόσδεκτοι . Όσοι θέλουν να παρελάσουν μαζί με το

Δ.Σ. να μας συναντήσουν την 1 μ.μ. στο Danforth Avenue, and Donald's Avenue, απ' όπου θα ξεκινήσει η παρέλαση.

ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑ

Η καθιερωμένη Αρτοκλασία θα γίνει την Κυριακή 11 Νοεμβρίου και ώρα 9π.μ. στον ιερό ναό του Αγίου Ιωάννου. Το Δ.Σ. , μετά την θεία Λειτουργία, θα προσφέρει καφέ, γλυκά , κ.λ.π.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΤΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Το Δ.Σ. θα οργανώσει για τρίτη χρονιά το Χριστουγεννιάτικο πάρτυ για τα παιδιά, την Κυριακή 2 Δεκεμβρίου και ώρα 3 μ.μ. στο Αρκαδικό Σπίτι 450 Danforth Avenue, Toronto. Θα σας στείλουμε περισσότερες πληροφορίες στο επόμενο γράμμα.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

Το Δ.Σ. προγραμματίζει τον αποκριτικό χορό το Σάββατο 9 Μαρτίου 2019 στο κέντρο του Crystal Fountain EVENT VENUE. Θα σας στείλουμε περισσότερες πληροφορίες στο επόμενο γράμμα.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Την Κυριακή 27 Ιανουαρίου 2019 και ώρα 2 μ.μ., στο

Αρκαδικό Σπίτι, στο 450 Danforth Avenue, θα γίνει η Γενική Συνέλευση και το κόψιμο της βασιλόπιτας. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τα μέλη του Δ.Σ. στη ηλεκτρονική μας διεύθυνση: Ka*ndylaTO@gmail.com.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Η πρόεδρος Γεωργία Τρανού
Η Γραμματέας Γεωργία Στριφτόπολα

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

I. Στο πλαίσιο των πολιτιστικών εκδηλώσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου - καλοκαίρι 2018, την Τετάρτη 25 Ιουλίου και ώρα 08.30 μ.μ., θα πραγματοποιηθεί μουσική εκδήλωση με τον συμπατριώτη μας Μπάμπη Τσέρτο στο Αρχαίο Θέατρο Ορχομενού. Ο Μπάμπης Τσέρτος, ο οποίος είναι ο εμπνευστής της ιδέας και επιμελήθηκε το μουσικό μέρος, σε συνεργασία με το σκηνοθέτη Σωτήρη Λαμπρόπουλο δημιούργησαν μία σημαντική μουσική παράσταση, αφιερωμένη στην Αρκαδία των μύθων και της ιστορίας διά μέσου των αιώνων.

Το συγκεκριμένο μουσικό οδοιπορικό αναδεικνύει το Αρκαδικό ιδεώδες που προβάλλει τις ανώτερες αξίες για τον άνθρωπο. Δύο μεγάλες δυνάμεις συντηρούν τον Αρκαδισμό, η φύση και η ιστορία της Αρκαδίας. Όλα είναι υποταγμένα στο μέτρο και στην αρμονία. Μέσα απ' αυτές τις δυνάμεις αναδύθηκε ο άνθρωπος της Αρκαδίας που ταξιδεύει σ' όλη τη γη, δημιουργεί πνευματικά και επιστρέφει στον τόπο του για να ξαναβαπτιστεί στις πηγές του. Όπως έχει διατυπωθεί ευφυώς, αξίζει στους Αρκάδες να ζουν και να ευημερούν.

Ο Μπάμπης Τσέρτος με το συγκρότημά του θα πει τραγούδια παραδοσιακά και μελοποιημένη ποίηση Αρκάδων ποιητών. Συμμετέχουν και απαγγέλλουν οι ηθοποιοί:

Θεόδωρος Ρουμπάνης, Μάνια Νταϊφώτη και Μαρία Αδαμοπούλου.

II. ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ «Από την όπερα στην παραδοσιακή μουσική».

Στο πλαίσιο εκδηλώσεων του Δήμου Τρίπολης - Πολιτιστικός Αύγουστος 2018, το Σάββατο 25 Αυγούστου και ώρα 20.30, στο Αρχαίο Θέατρο Ορχομενού, θα ακουστεί ένα πλούσιο μουσικό πρόγραμμα, ένα οδοιπορικό από την έντεχνη δυτική μουσική στις πιο γνωστές ελληνικές μελωδίες της λόγιας μουσικής και του ελαφρού τραγουδιού. Με συντροφιά την Αυγουστιάτικη πανσέληνο θα ακουστούν άριες από τις πιο φημισμένες όπερες διάσημων Ιταλών και Γάλλων συνθετών του 19ου και 20ού αιώνα, τραγούδια της παλαιάς εποχής, μελοποιημένη ποίηση αγαπημένων ποιητών και παραδοσιακά διαχρονικά τραγούδια από όλη την Ελλάδα.

Ερμηνεύουν:

Μαριλένα Στριφτόπολα, υψίφωνος, Έλσα Παπέλη, τσέλο, Ανδρέας Χανιώτης, βιολί, Σπύρος Σουλαδάκης, πιάνο.

Σημειώσεις: 1. Η είσοδος, και στις δύο εκδηλώσεις, είναι ελεύθερη.

2. Υπάρχει πάρκινγκ για τα αυτοκίνητα και λεωφορείο που θα ανεβάζει τους θεατές από το πάγκινγκ στο θέατρο.

3. Θα χρειαστείτε ζακέτα και φακό.

4. Αν έρθετε ενωρίτερα από την έναρξη των εκδηλώσεων, θα μπορείτε να επισκεφθείτε τα μνημεία.

ΝΕΑ ΤΟΥ «ΠΑΝΑ» ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Με απόλυτη επιτυχία στέφθηκε η φετινή χρονιά της ομάδας καλαθοσφαίρισης μας. Το αντρικό τμήμα έλαβε την 4η θέση στον Β' όμιλο της Β' κατηγορίας Κεντρικής και Νοτίου Πελοποννήσου σε μια χρονιά που δόθηκε περισσότερο βάση στην δημιουργία των ακαδημιών της ομάδας. Το εγχείρημα που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο είχε ως αποτέλεσμα: 36 παιδιά από ηλικίες 5 έως και 15 να προπονούνται στο κλειστό γυμναστήριο της Τρίπολης, 3 φορές την εβδομάδα, και 10 παιδιά στο Λεβίδι μία φορά την εβδομάδα είτε στο ανοιχτό γήπεδο είτε σε κλειστό χώρο. Η εκμάθηση των βασικών του αθλήματος έγινε από γυμναστές με ειδικότητα μπάσκετ αλλά κυρίως με τεράστια πείρα σε ακαδημίες και ιδιαίτερα στο παιδαγωγικό κομμάτι. Στην διάρκεια της χρονιάς έγιναν εκδηλώσεις όπως κοπή πίτας, πασχάλινη πινιάτα, εσωτερικά τουρνουά, συμμετοχή σε τουρνουά 3 on 3 στην Σπάρτη, διεξαγωγή φιλικών αγώνων στην Μεγαλόπολη κ.α. Παίρνουμε δύναμη από τα παιδιά αλλά και από τα όμορφα λόγια των γονιών και προετοιμαζόμαστε δυναμικά για την επόμενη σεζόν με στόχο τα εξής: Δημιουργία τμήματος prejunior παιδιά 4-6 (παιγνιώδεις ασκήσεις). Δημιουργία τμήματος ακαδημιών για παιδιά δημοτικού αλλά και αγωνιστικού τμήματος που θα συμμετάσχει στα πρωταθλήματα mini και pro-mini. Προσπάθεια για συμμετοχή στο παιδικό πρωτάθλημα που ξεκινά τον Σεπτέμβριο, διεξαγωγή επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών σεμιναρίων για αθλητές και γονείς, συνεργασίες με ψυχολόγο, διατροφολόγο και ειδικό γυμναστή μϊικής ενδυνάμωσης. Ο αθλητισμός είναι ΠΑΙΔΕΙΑ!!!

Γιώργος Κ. Μίχας

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. ΠΕΝΤΑΡΦΑΝΟΣ. 2. ΑΝΤΡΕΙΩΜΕΝΗ. 3. ΕΑΡ - ΜΝΗΜΗΣ. 4. ΑΡΡΕΝΑ - ΝΕΡΑ. 5. ΟΔΟΝΤΕΣ - Τ.Ε.Α. 6. Α.Τ.Ι.Α. - Ο ΠΑΣΑΣ. 7. ΝΗΛ - ΚΟΡΑ - ΣΑ. 8. Η ΜΠΟΤΣΑ. 9. ΑΡΔΕΥΣΗ - ΒΙΑ. 10. ΕΛΟ(ς) - ΠΑΓΟΣ. 11. ΣΚΑΣΤΗ - ΕΛΟΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. ΠΑΡΑΣΑΝΤΑΛΗ. 2. ΕΝΑΡΕΤΗ. 3. ΝΤΕΡΤΙΛΗΔΕΣ. 4. ΤΡΙ(τα) - ΕΝΑ - ΜΕΛΑ (η μέλα). 5. Α.Ε. - ΝΟ - ΚΟΥΠΑ. 6. ΡΙΜΑΔΟΡΟΣ. 7. ΦΩΝΙ(ή) - Ο ΠΟΤΗΣ. 8. ΑΜΗΝ - ΣΚΑ(λιά) - ΟΣ. 9. ΝΕΜΕΑΣ - ΑΒΓΟ. 10. Ο ΝΗΡΕΑΣ - ΛΑΪ(λά) το). 11. ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ.